Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5403 — 4/17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1903 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 27 ՇԱՊԱՏ 1321 — Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5403

درعلیه‌ده غلطه ده آره‌ویلك غزه‌ته‌سی ادارهٔ‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՈԼԻՒ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	դրս
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Մաճուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԳՐԱՏՈՒՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Ուսուցիչ մը, Վանայ Այգեստան Թաղին մէջ, Գրատուն-Ընթերցարան մը հաստատելու նախաձեռնութիւնը ունեցեր է. տեղւոյն հոն իր ունեցած գիրքերը և ճախցնելով զայն Պոլսական Թերթերով՝ հայերէն, Թուրքերէն, ֆրանսերէն։ Արեւելեան Թղթակիցը, հաղորդելով այս լուրը կ'աւելցնէ թէ մասաւորական դարգացման նպաստելու սահմանուած այս ձեռնարկութիւնը ակնկալուած քաջալերութիւնը չէ գտներ եւ Այգեստանի ու շրջականերու հայ համայնքը նախամեծար կը համարի կիրակի եւ ուրբաթ օրերու իր ժամանցները փնտռել ճարակի եւ Թուղթի խաղերու մէջ՝ քան յանախելով այդ Գրատուն-Ընթերցարանը։ Լաւատես մտածումով մը կարելի պիտի ըլլար սպէս մեկնել այս երեւոյթը, թէ հոն գտնուած գիրքերը սահմանափակ թիւ մը ունենալով, գոհացում չեն տար ընթերցողներու ճաշակին ու հետաքրքրութեանը։ Բայց, նոյն իսկ եթէ ճիշդ ըլլար այս առարկութիւնը՝ գաւառային քաղաքներու մէջ հաստատուած այս տեսակ ընթերցարանները զարգացած դասակարգին համար չեն, այլ թերուներուն համար օրանք մտաւորական բաւական պաղար պիտի գտնեն միշտ՝ էն պարզուկ ընթերցասանը մէջ իսկ։ Ցեռոց, լրագիրները կան, 25ի չափ, որոնք ամէն ճաշակներու մատչելի են։ Մնաց որ եղածը առաջին փորձ մըն է դեռ, որ քաջալերուելով՝ կրնայ ընդարձակուիլ ժամանակին հետ։ Եթէ գրատունը այսօր հարիւր գիրք միայն ունի իր տրամադրութեան տակ, տարէ մը կրնայ կրկնապատկուիլ այդ թիւը, այցելուներու մատաքի հաստատին չնորհիւ, եւ այսպէս շարունակաբար։ Իզմիրի Հայոց ընթերցասանը, որուն 1902 շրջանի տեղեկագիրը հրատարակուեցաւ դեռ վերջերս, ամէնէն գեղեցիկ ու քաջալերական օրինակը կ'ընծայէ այս պարագային մէջ։ 1866 ին հիմնուած, —անուշա Վանայ Գրատուն-Ընթերցարանէն շատ աւելի հաւեաս պայմաններու մէջ,— երասներեք տարուան յարատեւութիւնն իսկ արժանիք մըն է, առանց հաշուելու իր գտած ծաւալումն ու ընդլայնելութիւնը։ 1902 ին 19,986 անձեր յաճախած էին այդ ընթերցարանը, մինչ նախընթաց տարին 19,233 էր ասոնց թիւը։ Այս թուանշանները բաւական էին ինքնին գաղափար մը տալու գործին յառաջդիմութեանը վրայ։ Դուռտային ուրիշ քաղաքներէ հատած ու հրատարակուած Թղթակցութիւններ ալ ա՛ցոցակի կ'իմացնեն մեզ փոքրիկ Գրատուններու կամ Ընթերցարաններու դոյութիւնը որոնց օգտին աշխատողներ կը գտնուին եւ որոնք կը գտնեն միշտ բաւականապէս ընթերցողներ։ Ասոնցմէ ամէնէն նորն է Այգեստանի Գրատուն-Ընթերցարանը։ Ցաւակցութիւն չունինք, ի հարկէ, Պոլսէն մինչեւ Վան այդ ընթերցասիրական հաստատութեան մղում տալու ելնել՝ լրագրական յօդուածով մը։ Բայց, Վանէն հատած դպրոցական ու յարակից տեղեկութեանց մէջէն, որոնք հրատարակուած էին Արեւելքի Թղթակցութեան մէջ, կ'արժէր վեր առնել այս հանրօգուտ ձեռնարկութիւնը, որ իր նախաքայլին մէջ կը գտնուի, մանաւանդ որ դրամով ձեռք բերուած գործ մը չէ ան, այլ դասակարգի մը ունեցած նեղ կիկ միջոցներով, իր անձնական գրքերուն նուիրումովը։ Փոխադարձաբար, Վանայ ազգայիններուն մէջ պիտի գտնուի անշուշտ ընթերցասէրներու մաս մը որ գնահատէ ու քաջալերէ հեղինէտ։

Տ. Ա.

«ԱՐՍԻՆԷԼԳ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (65)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Զ.

Ժամը երկուքին ատենները, Լիւսի վերարկուն հագաւ ու գլխարկը դրաւ, չունը կանչեց եւ հետիոտն դուրս ելաւ։ Մաքիս պզտուկին յառաջացաւ եւ Անտառ մտաւ։ Մատրիտի վանդակապատէն անցնելով։ Հիանալի օդ մը կար։ Արեգակը կը չոչղաղար ժպտոյն կապոյտ երկնքին վրայ, եւ Թաւուտներուն նեմ զանդուածները մեղմօրէն կը մաղէին լոյսը։ Ագռաւները, դարձդարձիկ թռիչներով, իրար կը հալածէին մեծ կաղնիներուն մէջ։ Լռութիւնը հազիւ թէ վրդովուած էր բաղմամարդ նրբուղիներու մէջ թաւալող կառքերու հեռաւոր աղմուկէն։ Շարաթէ մը ի վեր՝ Լիւսի ատն մէջ փակուած էր։ Պոյսոյ աւելի արագացուց մանկամարդ աղջկան արեան չրջանը, ժժգոյն այտերը գունաւորուեցան եւ իր ամբողջ էութիւնը անդորր վիճակ մը ստացաւ։ Համաչափ քայլերով կը յառաջանար։ Շունը դուարթօրէն կը վազէր իր առջեւէն։ Մանկամարդ աղջիկը ոգեւորուած զգաց ինքզինքը։ Մասլ ազդեցութիւնները անհետացան եւ իրեն այնպէս թուեցաւ թէ ապագան կը փողփողէր աղոր երկնքի մը պայծառութեամբ։

Իր միտքը, ընականէն կորովի ու դրական, կացութիւնը աչքի առջեւ բերաւ ու ան կը խաբեն անօրէն կ'ըլլան, ֆրանսերէնի մասնագէտ ենք, կ'ըսեն, ու mourirին futurը je mourirai կը գրեն. ասոնք ամէնքը toupet-ով կ'ըլլան։

Բայց ո՞վ կը հաակնայ։

Ու օրին մէկը նայիս անունի մը տէր կ'ըլլան, համբաւ մը կը չինեն, եւ ճամբան գացած ատեննին, ուշադրութեան առարկայ կ'ըլլան, կը ցուցուին մատով...։

Շնորհիւ այդ անունին, թաղական կ'ըլլայ մարդուն մէկը, ժամուն բակէն անցած ատենը, բանկալը մամ ծախողը ոտքի կ'ելլէ, ժամկոչները բարեւի կը կենան, ու եթէ կինը եկեղեցի գայ, տթոռ մը կը հրամցնեն...

Եւ ասանկ ուրիշ պարագաներ չատ կան, կրնաք դիտել։ իսկ ես, իբր վերջաբան սա պիտի ըսեմ որ, մենք ամէնքս ալ, ակսեալ դպրոցական տղէն որ պարտականութիւնը ուրիշէն կ'ընդօրինակէ մինչեւ բանադաղներու հայրը, չեմ ուզեր տալ անունը, պատուական toupet ունինք։

* * *

Եւ որպէս զի յօդուածիս չամ այն տեսակ քարոզի մը գրէր, որուն խօսքերուն մեծամասնութիւնը «այո»ներ եւ ածականներ ու հոմանիշներ կազմեն, զզուիկ պատմութիւն մը պիտի ընեմ։ Պատմութիւնս չէ անոնցմէ զորս հայերը, ոտքի վրայ, կը դարբնեն, իրենց տղոցը բարոյականի խրատներ տուած ատենին, իբր օրինակ։

Հեղ մը...տիրացու մը կար. տիրացու ըսելով կը հասկամ եկեղեցիի մէջ տղոցը եղբերուն առաջնորդողը, եւ սորվեցնողը. ուրիշ նշանակութիւն չեմ տար, բայց բոլոր միւս տիրացուներուն վրայ սա տարբերութիւնը ունէր որ, դպրոցին մէջ երգի դաս ալ կուտար, երգեր, եղանակներ, զորս ինք հեղինակած էր։— Ու այս վերջին պարագան, իրեն կարգ մը իրաւունքներ տուած էր, այն տեսակ տեղ մը ուր վարժապետներուն ամսականները վրայէ վրայ կը դիզուէին, տոկոսներով մէկտեղ...չարուելու համար, այս երանելին կանխիկ կ'առնէր։ Աւիկա պզտիկ բան չէ։

Ու վստահութիւնը թէ իր տեղը դուրսէն մէկը բերել կարելի չէ, բերուած պարագային ալ ձմերուկի կեղեւ դնելու դիւրութիւնը ոտքին տակ, անոր զուպայի ընթացք մը կուտային։

—Ինծի հարցուցա՞ւ, եա տեղեկութիւն չունիմ։

Ասանկ նախադասութիւններ լեցուն էին բերանը։

Ու դիտէք ինչո՞ւ համար, որովհետեւ անուն մը չինած էր իրեն, երգահանի անուն մը։

Իրաւ ալ այդ դպրոցին մէջ տղաքը կ'երգէին, եռաձայն, քառաձայն երգեր, բաւական վարժ, ու լրագիրի Թղթակիցներ, ամէն առթիւ անոր գովասանք կ'ընէին։

—Մ՚...մեր երաժիշտը, հան մը կայ Պոլսոյ մէջ անոր պէս, անոր չինած երգերը...կ'ըսէին ամէնքն ալ, ու միտքս իրաւունք կուտայի. Պոլսոյ մը դպրոցին մէջ ձայնական երաժշտութեան կարեւորութիւն տրուած է, գիտէ՞ք դպրոց մը, ուր տղաքը, եթէ ոչ եռաձայն, գէթ երկու ձայնով երգ մը երգեն։

Համակրած էի այդ երիտասարդին, ամօթ չէ՛, եւ միտքս բաղդատութիւններ կ'ընէի, ապագայ Զուխտեան մը թերեւս..., ասանկ անծանօթ, զուրկ այն լայն համբաւէն, որուն իրաւունք կուտար իր արժանիքը։

Եւ խստասանեցէք որ toupetի ատաղին մթերք մը ունենալու է, թարգմանածոյ եւ հեռուողութիւն, չըսեմ ընդօրինակութիւն, յօդուածներու տակ—որքա՛ն ալ կան—հատկովը պառկելու համար...

Խեղճ ու կրակ վարժապետներ կ'ըլլան, որոնք իրենց անունին կը կցեն չարք մը «ութիւններու» մասնագէտի տիտղոսը, առջի օրուընէ տարբեր երեւոյթի մը տակ։ Իր հոգիին մէջ առաջ եկած էին երկու հակադիր ու յաջորդական զգայնութիւններ, մէկը դիւերուան, միւսը ցերեկուան։ Նաեւ ճշդրիտ կերպով վերահասու եղաւ իր զգացմներուն։ Ժպտեցաւ տղու մը պէս, որ մթութեան մէջ կը խաբուի աչքին առջեւ պարզուող արտակարգ ձեւէ մը, եւ առտուն միայն կը հասկայ թէ ուրուականը, ահարկու ոգին ուրիշ բան չէր եթէ ոչ ընտանի առարկայ մը, աղամաղջին մէջ մեծցած ու փոխուած։ Այդ վիճակը չուներ նաեւ Լիւսի։ Վաստակաբեկ ու յուզումնալից օր մը անցընելէ յետոյ՝ իր բովանդակ քաջութիւնը ու հաստատամտութիւնը կոնծցուցած, եւ ամօթալի կերպով դաղցած էր երեւակայական վտանգներու առջեւ։ Ինչ աղէտալի բաղդ մը կը սպասէր իրեն, եթէ որոշէր մերձենալ իր ազգականներուն եւ անոնց վայելչաբար ու հեշտ կեանքով ապրիլ։ Ինչ մասնաւոր հոգեր ու վիշտեր կը սպառնային իրեն՝ ալխարհիկ ընկերութեան մէջ։ Ամէն ինչ թեթեւ ու զաղփաղփուն չէր հոն։ Վիշտն ալ ինչպէս հաճոյքը մակերեւութային էին ու առանց խորութեան։ Մէկ քանի ամսուան մէջ իր հայրը ու մայրը ու դեռ մէկ-երկու օր առաջ պատուական տիկին Մատիլդան կորսնցնելէն յետոյ՝ ինչ բանի չպիտի հանդուրժէր ալ եւս։

Նոյնքան վստահութեամբ որքան վրդհատութեամբ լցուած էր։ Իր կեանքի փոփոխութեանը մասին հաւանութիւն կը յայտնէր միտքով ու մեծ յուզում չէր զգար։ Այսպէս խորհելով կը յառաջանար ու արդէն իսկ Լոնդոնի մտ հասած էր։ Պակաթէլի Նրբուղիի հեռուեցաւ, վիլլաներու երկայնքէն, որոնք Մատրիտի վանդակապատին մօտերը կը գտնուին։ Յետոյ Անտառէն դուրս ելաւ եւ տուն դարձաւ։ Իրիկունը ճաշաւ հանդարտօրէն, այսպէս նաեւ յաջորդ օրը։ Իր մտքի անդորրութիւնը վերստացած էր կատարեալ պէս, պահ մը վրդովուած, ու թոյլոյին հանդարտած էր։ Իր օրդումը տուած էր վերջնապէս, ըմբռնելով թէ իրեն համար անկարելի էր չընդունիլ տիկին տը Ֆամթենէլի առաջարկները։

Մերժումով մը պատասխանել ազնուական կնոջ սիրալիր կանչաչնորհներուն, անոր կասկածները փարատել կը նշանակէր, ու Լիւսի բուռն զայրոյթ մը կը զգար այդ անցեալին վրայ խորհելով։ Մնաց որ մինակ էր ու ալակից չուներ։ Հետեւաբար օ՛չ մէկ բան պիտի արդարացներ իր մեկուսացումը,

Վերջապէս, արկածալից հետաքրքրութիւն մը կը սկսէր յանկուցանել զինքը։ Այդ ալխարհիկ ընկերութիւնը, որուն նիւթամբ անտարբեր էր, ամբողջ ալխարհ մը կը ձեւացնէր ինքնին, ուր մըտնելու կը մղէր իր գործոն խառնուածքը։ Ինչ մասնաւոր հոգեր ու վիշտեր կը սպառնային իրեն՝ ալխարհիկ ընկերութեան մէջ։ Ամէն ինչ թեթեւ ու զաղփաղփուն չէր հոն. վիշտն ալ ինչպէս հաճոյքը մակերեւութային էին ու առանց խորութեան։ Մէկ քանի ամսուան մէջ իր հայրը ու մայրը ու դեռ մէկ-երկու օր առաջ պատուական տիկին Մատիլդան կորսնցնելէն յետոյ՝ ինչ բանի չպիտի հանդուրժէր ալ եւս։

Նոյնքան վստահութեամբ որքան վրդհատութեամբ լցուած էր։ Իր կեանքի փոփոխութեանը մասին հաւանութիւն կը յայտնէր միտքով ու մեծ յուզում չէր զգար։ Այսպէս խորհելով կը յառաջանար ու արդէն իսկ Լոնդոնի մտ հասած էր։ Պակաթէլի Նրբուղիի հեռուեցաւ, վիլլաներու երկայնքէն, որոնք Մատրիտի վանդակապատին մօտերը կը գտնուին։ Յետոյ Անտառէն դուրս ելաւ եւ տուն դարձաւ։ Իրիկունը ճաշաւ հանդարտօրէն, այսպէս նաեւ յաջորդ օրը։ Իր մտքի անդորրութիւնը վերստացած էր կատարեալ պէս, պահ մը վրդովուած, ու թոյլոյին հանդարտած էր։ Իր օրդումը տուած էր վերջնապէս, ըմբռնելով թէ իրեն համար անկարելի էր չընդունիլ տիկին տը Ֆամթենէլի առաջարկները։

Մերժումով մը պատասխանել ազնուական կնոջ սիրալիր կանչաչնորհներուն, անոր կասկածները փարատել կը նշանակէր, ու Լիւսի բուռն զայրոյթ մը կը զգար այդ անցեալին վրայ խորհելով։ Մնաց որ մինակ էր ու ալակից չուներ։ Հետեւաբար օ՛չ մէկ բան պիտի արդարացներ իր մեկուսացումը,

Վերջապէս, արկածալից հետաքրքրութիւն մը կը սկսէր յանկուցանել զինքը։ Այդ ալխարհիկ ընկերութիւնը, որուն նիւթամբ անտարբեր էր, ամբողջ ալխարհ մը կը ձեւացնէր ինքնին, ուր մըտնելու կը մղէր իր գործոն խառնուածքը։

ԱԻՈՒՐ ՊԱՏՇԱԱԻ ԽՕՍՔԵՐ

ՅԱՋՈՂԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Նախախնամութիւնը կարծես թէ մեր կեանքի ճամբուն վրայ չարած է կարգ մը մարդիկ, օրոնք, անցախօսի մը պէս կը կրկնեն.

—Այլասա՛ տղաս, անուն մը կը չինես կը յաջողիս, ու մարդու կարգ կ'անցնիս։

Լ՚ինչ կը հասկնաք այս խօսքերէն. մարդու կարգ անցնիլ կը նշանակէ անանկ դիրքի մը տէր ըլլալ, ուր թերութիւններդ բնաւ աչքի չեն զարներ, եւ պզտիկ յատկութիւններդ ալ, եթէ ունիս, «Ի ձայն փողոյ եւ Թմբուկի» կը փառաբանուին։

Կրնաս հացադործդ տարիներով խաբել, ու մարդը իրաւունք չկրնար ունենալ բերանը անգամ բանալու։

—Ի՞նչ է, չեմաթեցաւ եա, Թող քիչ մըն ալ սպասէր, կ'ըսեն ամէն կողմէ. անանկ մարդու վրայ առնելի՞ք...

Մարդու կարգ անցնողին անունը, տարին հարիւր քառասունէրիդ անգամ Ազգ. Հիւանդանոցի ծանուցումներուն մէջ կը կարդանք, հինգը Աղքատախնամներու, Որբանոցին, ու փոխան ծաղկեպսակի տուած պզտիկ նուէրներուն առթիւ, ու մեռածը յուղարկաւորներու, հարսնեւորներու առթիւ։ Բայց ինչպէս այս դիրքին տիրացած են, արդեօ՞ք անոնք հեռեւած են, նախախնամութեան կողմէ ճամբուն վրայ չարուող մարդոց խօսքին. մեծ բան մը ըրած չպիտի ըլլամ, եթէ յայտարարեմ որ, յաջողելու, մարդու կարգ անցնելու անուն մը չինելու պիտի եւ օմիկան toupet ունենալն է։ Աւիկա ամէնքս ալ գիտենք, բայց ինչո՞ւ ամէնքս ալ չենք յաջողիր. պարզապէս մեր toupetի պակասներուն տարբերութեանը համար։

Ասոնք ազէ՛կ, բայց toupet ինչ ըսել է, թերեւս հարցնողներ գտնուին. անկարող ըլլալով այդ բառին աղուոր սահման մը գտնելու, օգնութեան պիտի կանչեմ մամիկները, ու բանէ մը չհասկցողները, որոնք իրենց չհասկացածը բացատրել ուզած ատեննին, կ'ըսեն.

—Նասրլ ըսեմ քի, նասրլ հասկընաս...

Ու տեղն է գործածելու այս ասութիւնը, toupet բառին համար, որ ֆրանսացիներուն կը պարտինք, եւ որոնք հիանալի մարդիկ են, հակառակ մեր «քաղաքականէ»ներուն, որոնք երկու նախադասութեան մէջ Ֆաշոտայի դէպքին լիչատակութիւնը կ'ընեն, ու վար կը զարնեն Ֆրանսան։

Ինչ ընենք, մարդիկը Ֆաշոտայէն ելան, որովհետեւ... չէին կրնար կենալ, եւ սակայն ասիկա պատճառ մըն է որ չհիանանք այդ ժողովուրդին վրայ, որուն եթէ ոչ ամբողջին, գէթ մեծամասնութեան կրնայ իբր նշանաբան յարմարցուիլ սա խօսքը. coulez, bons vins, femmes daignez sourir. մի մտնանք որ ես ալ ի բոլոր սրտէ կը ձայնակցիմ ատոնց...։

Դառնանք մեր խօսքին. toupet ունեցող մարդ մը միայն կրնայ ի՛նքզինքին Թաղականի մը հովեր տալ, մէկուն պտուղ, միւսը սատել, ամէն բանի խառնուել, երբ պարզ եկեղեցիի դռնապան մըն է։

Խանութի մը, վաճառատան մը մէջ երկրորդական պաշտօնեայ մը կ'ըլլայ, ու չնորհիւ իր toupetին, ինքզինքը caissier կը կոչեցնէ ամէնուն։

Եւ խստասանեցէք որ toupetի ատաղին մթերք մը ունենալու է, թարգմանածոյ եւ հեռեւողութիւն, չըսեմ ընդօրինակութիւն, յօդուածներու տակ—որքա՛ն ալ կան—հատկովը պառկելու համար...

Խեղճ ու կրակ վարժապետներ կ'ըլլան, որոնք իրենց անունին կը կցեն չարք մը «ութիւններու» մասնագէտի տիտղոսը, վրայ, եւ Թաւուտներուն նեմ զանդուածները մեղմօրէն կը մաղէին լոյսը։ Ագռաւները, դարձդարձիկ թռիչներով, իրար կը հալածէին մեծ կաղնիներուն մէջ։ Լռութիւնը հազիւ թէ վրդովուած էր բաղմամարդ նրբուղիներու մէջ թաւալող կառքերու հեռաւոր աղմուկէն։ Շարաթէ մը ի վեր՝ Լիւսի ատն մէջ փակուած էր։ Պոյսոյ աւելի արագացուց մանկամարդ աղջկան արեան չրջանը, ժժգոյն այտերը գունաւորուեցան եւ իր ամբողջ էութիւնը անդորր վիճակ մը ստացաւ։ Համաչափ քայլերով կը յառաջանար։ Շունը դուարթօրէն կը վազէր իր առջեւէն։ Մանկամարդ աղջիկը ոգեւորուած զգաց ինքզինքը։ Մասլ ազդեցութիւնները անհետացան եւ իրեն այնպէս թուեցաւ թէ ապագան կը փողփողէր աղոր երկնքի մը պայծառութեամբ։

Իր միտքը, ընականէն կորովի ու դրական, կացութիւնը աչքի առջեւ բերաւ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԲԺԻՇԿԻ ՄԸ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Ամէն դարու եւ ամէն կարգի ժողովուրդներու մէջ, անձնական ապրուստի սովորական գործունէութեան մակարդակէն վեր, նուիրական յաւերժացումի արժանացած են հազուադէպ յայտնութիւնները բոլոր այն հանրօգուտ գործերուն, որոնք այս կամ այն ասկականին վեհանութենէն կը ծնին, ան՝ սկ մարդասիրական տրամադրութեան մը գոհացումն ունենալով իբրեւ շարժառիթ։ Բժիշկներ՝ անչահախնդիր ալխատութեան յատկանշական փակագիծեր կը բանան առօրեայ կեանքի պայքարին միօրինակ ընթացքին մէջ. անոնց զոհողութիւնները՝ փոխարինութեան տիեզերական սկզբունքին ձգտող ընկերային դրական երեւոյթներէն կ'անջատուին ներքնապէս. անուղղակի չան մը իսկ կամ ապագայ ակնկալութեան մը հաւիւը չէ՛ որ կը մղէ զիրենք՝ ատարրումի անտարբեր մը ստանձնելու մարդկային պարտականութեանց

այսպէս նաեւ յաջորդ օրը։ Իր մտքի անդորրութիւնը վերստացած էր կատարեալ պէս, պահ մը վրդովուած, ու թոյլոյին հանդարտած էր։ Իր օրդումը տուած էր վերջնապէս, ըմբռնելով թէ իրեն համար անկարելի էր չընդունիլ տիկին տը Ֆամթենէլի առաջարկները։

Մերժումով մը պատասխանել ազնուական կնոջ սիրալիր կանչաչնորհներուն, անոր կասկածները փարատել կը նշանակէր, ու Լիւսի բուռն զայրոյթ մը կը զգար այդ անցեալին վրայ խորհելով։ Մնաց որ մինակ էր ու ալակից չուներ։ Հետեւաբար օ՛չ մէկ բան պիտի արդարացներ իր մեկուսացումը,

Վերջապէս, արկածալից հետաքրքրութիւն մը կը սկսէր յանկուցանել զինքը։ Այդ ալխարհիկ ընկերութիւնը, որուն նիւթամբ անտարբեր էր, ամբողջ ալխարհ մը կը ձեւացնէր ինքնին, ուր մըտնելու կը մղէր իր գործոն խառնուածքը։

Մեր սովորութեան համեմատ, առանց բնաւ անուն մը հրապարակելու, յիշեցնենք գործին հիմը, որ փառաւոր առատաձեռնութեան մը վրայ խարսխուած է։ Լրագրի ընթերցողները չեն մոռցած անշուշտ այն ուշագրաւ լուրը՝ որով իբր ի մը առաջ՝ ը ծանուցանէր թէ բարեհպարտ բժիշկ մը իր անձնական քսակէն վճարել խոստացած է ամսական չորս սակի եւ հայթայթել ձի մըն ալ, չբրջուն քարոզիչ մը կարգելու համար իր գաւառի չրջակայ ժողովուրդին։ Ասիկա սոսկ պղտոնական փափաք մը չմնաց, այլ գործադրուեցաւ նաեւ։ Իրողութիւնն ակնագրաւ էր եւ աներկբայ ընդհանուր հռչակ մը կրնար ապահովել յիշուած բարեգործին։ Հետեւաբար պիտի հետամտէինք հաւկնալու թէ ո՞վ է ան, մանաւանդ որ մենք չատ հեռու գաւառի մը մէջ չէր որ տեղի կունենար այս անլուր յայտնութիւնը։ Բիչ առենէն ոչինչ կը մնար մեզի անծանօթ, ու լիչատակներու թերեւ անդրադարձումով մը, յաճախ կը մտաբերէինք համակրելի բարեհոգութիւնն խելօքիկ, ինքնամփոփ ներկայութիւնը՝ այս կամ այն ժողովարանին մէջ ճիրտ հակած ու դէմքին վրայ՝ անհաւն բարութեան ու պաշտօնքի մրմիքական վերացում մը ծրագրուած։ Բայց նոյն իսկ ճիշդ այդ վճռական օրերուն երբ համակրութեան համակում մը պիտի սկսէինք զգալ մեր սրտերուն մէջ, ցնցող ու քանդող անակնկալ մը կուգար հեգնախառն դարմացումի խոյր չակերտ մը դրչմելու մեր գեղեցիկ ապաւորութիւններուն ճակատը։ Մուչեղ վարդապետ, իր ինքնայատուկ անկեղծութեամբը, կուգար բացարձակօրէն յայտնել թէ՝ նիւթական անյուսալի հաչիւ մը կը ծածուէր այդ առատաձեռն կրօնասիրական ասկեզծումին տակ։ Քարոզիչը իրակոնօրէն դարձակատար մը պիտի ըլլայ եղեր, կենդանի ռէհլամ մը, որ ատացած վարձքին փոխարէն՝ մեր բարեպաշտ բժշկին անունը պիտի պատցնէր ամէնէն ծանօթ անկիներն իսկ, մշատուն շանա աղբիւրներ բանալով անոր ի նպաստ։ Եւ ասոր ի հաստատութիւն, ստուգիւ հռչակուած տօքթէօնն ալ ճամբայ կ'ելլէ եւ կանոնաւորապէս կը սկսի այցելել բոլոր այն միջավայրերուն՝ ուրկէ մեկնած էր հռչակուած քարոզիչը, երկնային մրմիքութիւններու մէջ պարուրելով վերացումանը այն դանդաղութեան որ Բանամայի ապագայ կառավարութեան հետ պիտի կնքուի ըրածներուն չինութեանը համար։ Նոյն կուսակցութեան կեղրոնական յանձնաժողովը միանգամայն կը դատապարտէ Բանամայի առժամեայ կառավարութեան ճանաչումը Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ։ Ասոր պատճառը այն է թէ հանրավարական կուսակցութիւնը համոզում գոյացուցած է որ Բանամայի մէջ Պ. Ռուզվէլթի քաղաքա-

Արտաքին Լուրեր

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մ. Նահանգաց Խորհրդարանը.—Հանրավարականներու ընդդիմութիւնը.—Բանամայի նոր նեռկայացուցիչը.— Բանամայի անջատման յայտարարութիւնը։

Բարիզ, 13 Նոյեմբ.— Մ. Նահանգաց Մերակոյտին հանրավարական փոքրամասնութեան անդամները, բաւական վարանելէ եւ կարծիքները չօշափելէ ետքը, որոշեցին դիմադրել վաւերացմանը այն դաշնադրութեան որ Բանամայի ապագայ կառավարութեան հետ պիտի կնքուի ըրածներուն չինութեանը համար։ Նոյն կուսակցութեան կեղրոնական յանձնաժողովը միանգամայն կը դատապարտէ Բանամայի առժամեայ կառավարութեան ճանաչումը Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ։ Ասոր պատճառը այն է թէ հանրավարական կուսակցութիւնը համոզում գոյացուցած է որ Բանամայի մէջ Պ. Ռուզվէլթի քաղաքա-

Անոր վրայ ըսուած դէշ խօսքերը, արտաքին փայլը հոն պատ մուրք չունեցողներուն ճիգերը՝ ընդունելու համար, այդ ամէնը կը հրապուրէր զինքը։ Որքան ատեն որ իրմէ չէր խնդրուած հոն դերք մը գրաւելու, արհամարհոտ վերաբերում մը ունեցած էր անոր նկատմամբ։ Հիմա որ իր առջեւ կը բանային զայն, ինքզինքը տրամադիր կը զգար իր անիրաւասոնութիւնէն ետ կենալու, եւ արդէն իսկ պատրաստ էր տեղի տալու։ Այսպէս կ'արդարացնէր ինքզինքը։ Կը խորհէր թէ ինք բարվրնիւ մը չպիտի ըլլար, քանի որ իր բոլոր ազգականները հոն պիտի ըլլային ու անոնք պիտի կենային տեղ մը պատրաստել։ Անկախ էր ու հարուստ, եւ այդ պատճառաւ իսկ պիտի յարգուէր։

(Շարունակելի)

կանութեան ընդդիմանալը բաւական է հանրապետական կուսակցութեան ձեռքը գործիք մը ըլլալու, յառաջիկայ տարուան նախագահական ընտրութեան մէջ Պ. Ռուզվէլթի քուէ չտալու համար, վասն զի այդ ընտրութեանց զլխաւոր շարժառիթը պիտի ըլլայ Բանամայի խնդիրը։ Մերակոյսին հանրապետական փոքրամասնութիւնը տարբոյս սկիզբը 32 հոդիէ կը բաղկանար՝ 90 ներկայացուցիչներու մէջ։ Դեռ յայտնի չէ թէ թաղապետական վերջին ընտրութիւնները մինչև ո՛ր աստիճան փոփոխութեան պիտի ենթարկեն այդ թիւը։

—Բանամայի նոր ներկայացուցիչ Պ. Պիւնօ-Վարիլա այսօր է որ յանձնարարագիրները պիտի ներկայացնէ Պ. Ռուզվէլթի, ինչ որ պիտի նշանակէ Բանամայի կառավարութեան կատարեալ ճանաչումը։ Ներկայացուցիչը պիտի խնդրէ իսկոյն ձեռնարկել ջրանցքի վերաբերեալ դաշնադրութեան բանակցութիւններու, որպէս զի կարելի ըլլայ Մնուն դէն առաջ ներկայացնել Մ. Նահանգաց Մերակոյսին։

—Բոլսմպիայէն առնուած լուրերու նայելով, պաշարման վիճակ հրատարակուեր է Պարանքուիլայի նաւահանգիստին մէջ՝ ժողովրդեան կողմէ Ամերիկացիներու նկատմամբ ցոյց տրուած թշնամութեան հետեւանքով։

—Բանամայի անկախման հռչակուելուն նկատմամբ հրատարակուած յայտարարութենէն սա քաղուածները կ'ընեն ամերիկեան լրագիրները.

«Բանամայի թաղապետութիւնը որ հաւաքուած էր խորհրդակցութիւններ կատարել կացութեան վրայ եւ որոշումներ տալ՝ պարանցին ժողովուրդներու անդորրութիւնը, զարգացումը ու բարեկեցութիւնը ապահովելու համար, նկատողութեան առաւ պատմական այն դէպքերը որոնց հետեւանքով Բանամա բաժնուեցաւ Սպանիայէն եւ ինքնաբերաբար միացաւ Բոլսմպիոյ։ Դիտողութիւններ ուղղուեցան Բոլսմպիոյ կառավարութեան սա իրողութեան վրայ թէ Բանամայի պարտացը հին Բոլսմպիոյ միմնալէն, նոր Բոլսմպիա բնաւ ձեռք չէ բերած իր յուսացած առաւելութիւնները։ Հին եւ բազմաթիւ բաղաքներ ունէր նոր Բոլսմպիան այն ազգին դէմ որ պարանցին հետ վարուելու իր եղանակովը, անոր ժողովրդեան սրտին մէջ խեղդած էր որ եւ է համակրութիւն Բոլսմպիոյ նկատմամբ։ Ուրեմն մեզի համար հասած է ժամը խղելու այն կապերը որոնք մեր քաղաքակրթութիւնը կը յետադցեն, մեր յառաջդիմութեան առջեւ խոչընդոտներ կը հանեն եւ մեր թշուառութեան պատճառ կ'ըլլան։ Բանամայի թաղապետական խորհուրդը, հաւասարիմ թարգման այդ զգացումներուն, հանդիսաւորապէս կը յայտարարէ թէ իր իրաւասութեանը տակ գտնուող ժողովուրդները իսպառ կը բաժնուին Բոլսմպիայէն, եւ, Բանամայի միւս ժողովուրդներուն հետ համախորհուրդ, որոնք անջատումը պիտի ընդունին, պիտի կազմեն անկա՛խ հանրապետութիւն մը որ դերծ պիտի ըլլայ օտար տէրութեանց միջամտութիւններէն։»

Յայտարարութիւնը յետոյ կը ծանուցանէ առժամեայ կառավարութեան անդամներու անունները որոնք արդէն հրատարակուած են։

ՆԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ռուսիա եւ Ճապոն. — Ռուսիոյ կայսեր յայտարարութիւնը. — Նանկ-Բաճ-Ֆանկի մէջ. — Նաւազներու կռիւը. — Ադմիրալ Ծովակալը. — Գերմանիա եւ Ռուսիա։

Լոնտոն, 13 Նոյեմ. — Պէրլինէն կը հեռագրեն Սբանսարտի թէ Ռուսիոյ կայսրը, Վիսպատրնի մէջ Վիլհելմ Բ.ի հետ ունեցած տեսակցութեանը պահուն, ըսեր է.— «Եւ ոչ մէկ պարագայի մէջ պատերազմ պիտի հրատարակէ Ճապոնի դէմ։ Ճապոն եթէ պատերազմ կ'ուզէ, պիտի սոխպոի նախայարձակ ըլլայ։»

— Մորնինկ Բոսթի թղթակիցը որ Նանկ-Բաճ-Ֆանկէն կը դառնայ, կ'ըսէ թէ Ռուսերուն չինած ամրոցները պարպուած են, եւ թէ մօտերս չինական փոքր զօրախումբ մը պիտի ժամանէ հոն։ Թղթակիցը վստահութիւն ցոյցացուցեր է թէ Նանկ-Բաճ-Ֆանկի մօտ իրենց բեռները պարպող նորվէկեան երկու չոգենաւերու պարունակութիւնը զանազան պաշարներէ կը բաղկանար՝ զինուորներուն համար, եւ ոչ թէ ռազմամթերքներ, ինչպէս ծանուցած էին Ճապոնները։ Ցամաք հանուած պաշարներուն քանակութիւնը ցոյց կուտայ զինուորական համախմբում մը Նալուի վրայ։

— Կ'երեւայ թէ մասնաւոր կարեւորութիւն մը չունի այն հեռագիրը որ կը ծանուցանէր թէ Զէմուլպոյի մէջ արիւնալի կռիւ մը ծագած է ռուս եւ Ճապոն նաւազներու միջեւ։ Այդ տեսակ կռիւներ յաճախագէպ են Մաշրագոյն Արեւելքի նաւահանգիստներուն մէջ եւ պատերազմի պատճառ մը չեն կրնար նկատուիլ։

— Նուան-Շի-Բայ Գերմանիայէն ինը ինքնաշարժ կառքեր բերել տուեր է՝ Զինու խնամակալութիւնին նուիրելու համար։

— Ինչպէս ծանուցուցեաւ, Ալեքսիէվ ծովակալը Նոյեմ. 18ին ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Բեդրոպաւլով։ Հաւանօրէն մինչեւ այդ օրը կարեւոր խնդիրներ պիտի կարգադրէ։ Մուքտենի մասին Բոթթ-Արթուրէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ չորս հարիւր զինուորներ միայն գրաւած են այդ քաղաքը՝ բարեկարգութիւնը վերահաստատելու նպատակով։ Նուան փոխարքան, Զինու կառավարութեան հրամանով, հեռացեր է քաղաքական սահմանագլուխէն։

— Բեդրոպաւլիէն հեռագիր մը կը հերքէ Թայմզի Վիէննայի թղթակցին այն լուրը թէ Գերմանիա համաձայնութիւն մը գոյացուցեր է Ռուսիոյ հետ՝ այս վերջինը պաշտպանելու, երբ Անգլիա ի նպաստ Ճապոնի միջամտէ՝ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ պատերազմ ծագելու պարագային։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ կայսեր վիճակը.— Հիւանդութեան պարագաները.— Ճանեկան բղթակցութիւն մը.— Ռուսիա եւ Գերմանիա. —Օդափոխութիւն։

Բարիզ, 12 Նոյեմ.— Նիւ-Եորք Հերալտ կը հրատարակէ Պէրլինէն ստացուած թղթակցութիւն մը, Վիլհելմ կայսեր հիւանդութեան եւ վիրաբուժական գործողութեանց պարագաներուն վրայ։ Այդ թղթակցութիւնը կ'ըսէ թէ Գերմանիոյ կայսրը երկու ամիս առաջ սկսաւ ցաւեր զգալ կոկորդէն։ Այդ պարագան մտահոգութիւն կը պատճառէր կայսրուհիին եւ զաւակներուն։ Կայսրուհին բերել տուաւ ծերունի բժիշկ մը տոքթ. Լէօբոլտ եւ յանձնարարեց որ կայսրը քննէ, առա՛ց վրդովում պատճառելու անոր։ Բժիշկը հաստատեց թէ կոկորդին մէջ փոքր այտուններ կան։ Կայսրը, սակայն, առաջուան պէս զուարթ չէր եւ չատ հոգնած դէպ կ'ունենար այն զուարթ վայրկեանները որոնք այնքան հաճելի ապաստութիւն մը կը դարձնեն անոր։ Հարը իշխանուհին, որ Մրէպտրիզ կայսեր լիւսատարանին բացման ներկայ գտնուելու համար Պէրլին գացած էր, խորհուրդ տուաւ դիմել Մարբից Նիմտ բրոֆէսէօրին, որ բորբոքում մը տեսաւ խռչափողին ձայնական լարերուն վրայ։ Կայսրուհին գոհ չմնաց բժիշկին կատարած պատասխանատուութենէն։ Կայսերական գերդասանը չուզեց հրապարակել վիրաբուժական գործողութիւնը, բայց Վիլհելմ Բ. ըսաւ.— «Ժողովուրդս իրաւունք ունի տեղեկանալ առողջական վիճակիս վրայ։ Կ'ուզեմ որ ճշմարտութիւնը տարածուի յայտնի անոր։» Վիլհելմ Բ. մտահոգ էր իր վիճակին վրայ։ Անդրանիկ որդին ուզելով վստահացնելու իր հայրը թէ հիւանդութիւնը թեթեւ բան մըն է, կիրակի օրը Սթոլպերկ իշխանին մօտ գնաց, փութացնելով իր ուղեւորութիւնը, վասն զի երկուշաբթի օրը ճամբայ պիտի ելլէր։ Օրթ Բրոֆէսէօրը արտօնութիւն խնդրեց կայսրէն զննելու մը ընել բժշկական Ընկերութեան կայսեր խոչափողէն հանուած աւելորդ միսին մնացորդին վրայ զոր քննած էր, յարելով որ այդ զեկոյցը զուտ ճշմարտութիւնը կը պարունակէ, ինչ որ անհրաժեշտ է իրեն համար՝ իբրեւ բժիշկ։ Վիլհելմ Բ.ի քոյրերէն եւ միւս աղգականներէն խնդրուեցաւ հեռադրով տեղեկութիւն չուղղել կայսրէն, որպէս զի իր վիճակին նկատմամբ անվստահութիւն չունենայ։ Հիմա, սակայն, կայսերական գերդասանը բոլորովին ապահովուած է եւ այդ վրատահութիւնը չորս-հինգ շաբաթէն աւելի բացարձակ հանդամանք մը պիտի ստանայ։ Եթէ մինչեւ այն ատեն աւելորդ միսը նորէն չաճի եւ վիրաբուժական գործողութեան բացած վերքը բոլորովին բժշկուի, ինչ որ յուսալի է, այն ատեն վերջնականապէս պիտի հաստատուի թէ եղածը կոկորդի պարզ բորբոքում մըն է, առանց վերաբերութիւն ունենալու ընդհանուր վիճակին։ Գերմանացի նշանաւոր բժիշկներ ալ կը յայտարարեն թէ եղածը աւելորդ միս մըն է միայն բոլորովին անվընաս, սակայն ասկէ վերջը հարկ է չառ չյոգնեցնել խոչափողին ձայնական լարերը։

—Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ առեւտրական նոր դաշնադրութեան բանակցութիւնները Նոյեմ. 16ին (երէկ) սկսելով երեք շաբաթ պիտի տեւեն։

— Իտալական քանի մը լրագիրներ՝ Թրիպունա, Ճիորնպսկ տ'Իդալիա եւ այլն կը ծանուցանեն թէ Սան-Ռէմոյի մէջ բանակցութիւններ կը կատարուին Մրիրոյի Վիլլան վարձելու Վիլհելմ կայսեր համար։ Եթուալ Պիժ իրողութիւնը աւելի ճշդելով կ'ըսէ.— «Գերմանիոյ կայս. գերդասանին կողմէ թղթաթեր մը կիրակի օրը Պարիզէրա ժամանեց՝ վիլլա մը վարձելու. պաշտօնով։ Վիլհելմ Բ. ձմեռը հոն պիտի անցնէ իր առողջական վիճակը բարւոքելու համար։ Թղթաթերը Պորիէրայի մէջ վիլլա չգտնելով, Սան-Ռէմոյ գացած է Մրիրոյի վիլլան վարձելու։»

ԱՆԴԼԻԱ

Լոռդ Ռոպերթս.—Առողջական վիճակը.— Անճեռացած տոհդոռնիին.—Ամուսնութիւն մը։

Լոնտոն, 13 Նոյեմ.—Պատերազմական պաշտօնարանին մէջ մտահոգութիւն կը տիրէ Լորտ Ռոպերթսի նկատմամբ՝ որ թոքատապէ կը տառապի։

—Զեռնհաս իշխանութիւնը ուարտեց իր քննութիւնները մահուանը նկատմամբ երիտասարդ տոքդորուհի Միս Հիքմէնի որուն անհետացումը եւ դիակին երեւան հանուիլը այնքան մեծ յուզում պատճառեց Անգլիոյ մէջ։ Երդուեալները յայտարարեցին թէ տոքդորուհին անձնասպան եղած է մարֆինով։

—Նրկ Ֆիորենցայի մէջ կատարուեցաւ Անգլիոյ երեսփոխաններէն Պ. Լապուչէրի աղջկան ամուսնութիւնը՝ Իտալիոյ նախկին նախարարապետին որդւոյն՝ Բարլոտի Ռուտինի մարքիզին հետ, երեսփոխան։ Վկաներն էին Պ. Պ. Սթիպէրթ եւ Կապրիէլ տ'Անունցիօ։ Այս վերջինը հարսին ու փեսին նուիրեց Ֆրանչիսխա տի Ռիմինիի մէջ փառակազմ օրինակը որ այլաբանական պատկերներով նկարուն արձերուն եւ տապէս կը պատմէ իր տպաւորութիւնը.—«Նմանօրինակ փորձերու ուղեցած արուեստական արժէքէն զատ, այդ արագութեամբ սուրացող վագոնի մը պարզած տեսարանը յուզիչ է։ Ամսուս 4ին, Պ. Պ. Լուտուրա Ամբէն, Պուլվին, Լտիք ժէրարտ ու ես հաւաքուած էինք Լեմ լիլեր ո՛ր գիւղի կայարանին մէջ... գերմանական այդ անունները շատ դժուար կը ելան ֆրանսական լիլոյթենց մէջ։ Ելեկտրական վագոնի անցքին կը սպասէինք, ծայրագոյն արագութեամբ ընթացած պահուն, գրեթէ մէջտեղուանքը մասնաւոր գծին, որուն երկայնութիւնն է 23 քիլոմէթր։ Ժամը տասնին տասներեքը մութ կէս մը նշմարեցինք հորիզոնին վրայ։ Ոնեպլենցան էր։ Երկվայրկեան մը յետոյ մեր առջեւէն կ'անցնէր փոթորկի պէս. հողը ուժգնօրէն կը ցնցուէր, ու օդին տեղափոխութիւնը այն ատենան սաստիկ էր որ երկաթուղիին ճամբուն վրայ գտնուած աւազները ու խիճերը յարդի չիւղերու պէս օդին մէջ կը բարձրանային։ Փոչիէ ամպ մը, ելեկտրական թելերէ ցոլտող բոցեր, փայլակի օրոռումբ մը, ու կառախումբը արդէն իսկ անհետացած էր։ Սակայն ինքնաշարժ կառքերու մրցումի ներկայ գտնուելով աւելի մեծ արագութեան մը զգայութիւնը ունեցած եմ։ Աւար պատճառն է ելեկտրական երկաթուղիին երկայնութիւնը։ Ապահովաբար, հարկ եղած բարեփոխումները կատարուելէ յետոյ, կարելի է այդ արագութեամբ քալեցնել երկաթուղիները։ Դժբախտաբար այնքան մօտաւոր ժամանակի մէջ չպիտի կրնանք Ֆրանսայի մէջ ունենալ երկաթուղիներ, որոնք 210 քիլոմէթր արագութեամբ ընթանան։ Գերման ճարտարարուեստին մէկ յաղթանակն է սա։»

Պ. ՌՈԶԱՆՕ ԵՒ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Երբեմն դատավարութիւն մը.—Ճառ մը անձնասպանութեան վրայ.—Պ. Ռոզանօյի բնաւորութիւնը։

Բարիզ, 13 Նոյեմ.—Քանի մը տարի առաջ Պ. Ռոզանօ, Իտալիոյ ելմտական նախարարը որ անձնասպան եղաւ, անձնասպանութեան խնդրով զբաղեցուցաւ նշանաւոր դատավարութեան մը պահանջերբեւ փաստաբան, Նոթարպարթոլ տի Վիլլարոզայի գործին մէջ։ Ահաւասիկ քանի մը կտորներ այդ ճառէն.

«Անձնասպանութիւնը կարելի է։ Զէթերթնի այն խօսքը թէ «յուսահատիլը մեռնիլ է» կարգ մը մարդոց համար կերօնք մը եղած է, որուն չատ հաւատարիմ կը մնան։ Մասնին սկար կապմութիւնները եւ անակնկալին ծարաւի երեւակայութիւնները կը հրապուրուին այն ջատագովականէն որ ամէն օր կ'ըլլայ անձնասպաններու համար, չատագովական մը որ դիւանդ ու սկսարքան մրաքերու արտայայտութիւնն է։ Ինչ է անձնասպանութիւնը։ Լաւ թէ ինչ է. աղնիւ վատութիւն մը է, վասն զի վատ է այն որ կեանքի պայքարին մէջ վատութիւնը կը կորնչէ եւ ինքզինքը յուսահատ կը հռչակէ՝ փախանակ ակնատեսու եւ յաղողութեան հեռատեսու։ Աղնիւ վատութիւն մը է, վասն զի մարդը անձնասպան ըլլալով կեանքը զանելու մղող զօրութիւնը՝ այն մրեւնոյն զօրութիւնն է որ մեծ մարդեր առաջ կը բերէ։ Անձնասպանութիւնը պէտք է ըլլայ այն գերագոյն որոշումը որուն կը դիմուի երկար պայքարէ մը ետքը։ Ո՛րքան որ յոյս ըլլայ, մարդ ոյժ ունի ապրելու։ Այն մէջոցին երբ ամէն յոյս կորսուած է, մեռնելէն զատ ուրիշ բան չկայ։»

—Պ. Ռոզանօ եօթը զաւակ կը թողէ՝ չորս աղջիկ ու երեք մանչ։ Աղջիկներէն երկուքը ամուսնացած են եւ առաքինութեան ու բարութեան տիպարներ կը նկատուին. իսկ մանչերը մեծ վիշտ պատճառեցին իրենց հօրը՝ վարժարաններէն վտարուելով։ Քիչ ետքը իսկեան Նարոլիի վաշխառուներուն ձեռքը։ Այս վերջինները այնքան չարաչար գործածեցին անոնց անխղճութիւնը որ հայրը պարտաւորուեցաւ իր զաւակները արդեւլարան դնել տալ։ Պ. Ռոզանօ իր կեանքը ապահովագրած է 160,000 ֆրանքի։ Այդ գումարին 60,000ը միայն պիտի տանան ժառանգորդները, ապահովագրին ա ամադրութեանց համաձայն, վասն զի ապահովագրութիւնն Պ. Ռոզանոյի անձնասպանութենէն հինգ տարի առաջ եղած է։

ՄՈԼԵԳՆԱԾ ՄՕՐ ՄԸ ՈՃԻՐԸ

Անուելի տուամ մը Պէրլինի մէջ.—Երեք պղտիկներ իրենց քուռնին մէջ կախուած։

Երրորդ ոճիր մը գործուեցաւ չորեքշաբթի առաւոտ Պէրլինի մէջ, սարսռազդեցիկ պարագաներու տակ։ Ոճրագործն է մայր մը, Անտա Վիհէրշթայն, որուն ամուսինը Թոքի հիւանդութենէ մը բրոնուած ըլլալով հիւանդանոց մտած է։ Կ'երեւի թէ այս պարագան մեծապէս ազդած էր կնոջ վրայ, որ չատ անգամ ջղային խանգարման նշաններ կը ցուցնէր։ Անտա ոճիրը գործելէ ետքը գնաց ոստիկանութեան իմացուց, աւելցնելով թէ նախապէս պատրաստած ծրագրի մը համաձայն չարժած էր։ Անցեալ գիշեր, ինչպէս կը պատմէ Անտա Վիհէրշթայն, ամուր չուան մը ձեռք ձգեց, իր նպատակը գործադրելու համար։ Զորեքշաբթի առաւոտ կանուխ, երբ իր երեք զաւակները կը քնանային, անկողնէն հանեց ամէնէն պզտիկը, չորս տարեկան, չուանը վիզը անցուց եւ արագօրէն տարաւ կախեց դրան նիգին վրայ։ Դարձը այնպէս չուտով կատարուեցաւ որ պզտիկը ժամանակ չունեցաւ հասկնալու թէ ինչ կ'ըլլայ։ Այդ ընելէ յետոյ, ժամացոյցը ձեռքը, մայրը բաց պատուհանին առջեւ նստաւ եւ կէս ժամ սպասեց։ Յետոյ մեռած տղան անկողնին մէջ դրաւ, իր քնացող եղբայրներուն քով, եւ տարիքի կարգով միւս մանուկը առաւ, վեցամեայ Մարթէն. զայն ալ միւսներուն եղանակով կախեց քնացած վիճակի մէջ, եւ նոքին անկողնիը բերաւ դրաւ դիակը։ Կինը նորէն կէս ժամ սպասեց պատուհանը, ժամացոյցը ձեռքը։ Յետոյ ամէնէն մեծ արդան հանեց անկողնէն։ Այս անգամ արդան արթնցաւ եւ հարցուց թէ ի՛նչ կ'ընէր։ Մայրը պատասխանեց թէ բան մը չկար եւ թէ ուրիշ անկողին մը պիտի դնէր։ Տղան ի զուր ճգնեցաւ ինքզինքը ազատել չուանէն. քանի մը վայրկեանէն ալ մեռած էր։ Յետոյ մայրը երեք պզտիկ դիակները անկողնին մէջ չակեց, եւ գնաց ոստիկանութեան, անձնասպանութիւնս։ Առաւոտ ժամը վեցին ոստիկանները զարմանքով հանդիպեցաւ մանկամարդ կնոջ մը, որ հերթակ վիճակի մէջ մատուցը մօտակայ տան մը պատուհանը ցուցնելով կ'ըսէր. «Կնիկ մը իր երեք զաւակները սպանեց սա տունին մէջ։— Ո՞վ է այդ կինը, հարցուց ոստիկանը։ —Ե՛ս եմ պատասխանեց կինը։» Ան ըսելով ոստիկանին հետ ծերին վայրը գնաց, ուր փռուած էին երեք պզտիկներուն դիակները, որոնցմէ մէկը դեռ ապրէ։ Փորձեր եղան զայն ազատելու, բայց ապարդիւն։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Էնկիւրիի նահանգին ելմտական քննիչ Ֆազլլ պէյի։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուոյ նշան տրուեցաւ Գերմանիոյ կայսեր ասպատանութեան անօրէնի օգնական Պաւոն ֆոն Լէդեբէքի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանատան դիւանագիտական խորհրդ. կցորդ Սիմեոնէլլի գնդապետին։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Ճ'էլալ պէյի, փեսայ Սէլանիկի կուսակալ Հասան Ֆէհմի պաշալի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ Պոլսոյ Նախնական դատարանի հարցքննիչ դատաւոր անդամ Ալի Ռիզա պէյի։

—Առաջին կարգի Շէֆգատթ՝ վէհ. Սուլթանին մառանապետ Օսման պէյի երկու մեծ աղջիկներուն եւ երկրորդ կարգի՝ փոքր աղջկանը ու Թոռանը։

ԲԱՐԻԶԻ մէջ, կ'ըսէ Քոնսթանթինուբոլիս, առջի օրը, նոյն քաղաքը բնակող Հելլենացիները զումարում մը ունեցեր են Ֆրանսայի քաղաքական անձնաւորութիւններէն Պ. Բէլմանսոյի նախագահութեամբ։ Այդ գումարման մէջ որոշուեր է հերքել պ. Լիպար ոճրագործներու եւ խռովարարներու թշնամի կան հրատարակութիւնները, որոնց նպատակն է խաբել Եւրոպայի հանրային կարծիքը։

ԱԼԻ ՇԱՄԻԼ ՓԱՇԱ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Ցէրիգութեան աստիճան շնորհուեցաւ Սկիւտարի հրամանատարի օգնական Ալի Շամիլ փաշայի որ սրանգամայն հրամանատար անուանուեցաւ։

ԵՐԿՐԱԶԱՓԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ. — Զեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց քաղաքային Երկրաչափական վարժարանին համար ամէն տարի ընդունուած տասներիգ ուսանողներու թիւը երեսունի բարձրացընել՝ վասն զի հանրօգուտ հաստատութիւնները հեռագիրէ աւելնալու վրայն, որով ճարտարագէտներու թիւը եղած պէտքին չի համապատասխաներ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ֆրանսայի, Պարսկաստանի ու Ճապոնայի դեսպանները եւ Սերպիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը նկատելով որ ելմտական 1320 տարուան ելմուտացոյցին պատրաստութեան ժամանակը մօտեցած է, ծանոյց ամէն կողմ՝ մինչեւ 15 երկու. 15 երկրէ ծախքի եւ հասոյթի եւ պարտքի ու պահանջի մանրամասն հաշիւները։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԹՐԱՄՈՒԷՅԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Սէլանիկի Թրամուէյի Ընկերութեան մենաշնորհը, որուն տարեւերջ 25 տարի մնացած է, 35 տարի երկարելով, վաթսուն տարուան վերածել։

ՏՍՐԻՇԵՆԳԱՍԵՒ այս տարուան չորքանաւորտները չորս հա իրական դրշ. ամսաթղթով պիտի պաշտօնավարեն մաքսային վերահսկութեան մէջ։

ՊՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ելմտական ճիւղին մէջ երկ կատարուած խորհրդակցութիւններուն ներկայ գտնուեցան Փոստերանցին անօրէն Բեհամիլ պէյ, ելմտական Նախարարութեան Խորհուրդին անդամ Զիհնի պէյ եւ Օսմ. Պանքային պաշտօնեաներէն Պ. Տիբրիի։

ՈՂԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻԲԷՆԵՐՈՒ ՏՈՒՐՔԸ. — Պետական Խորհուրդը որոշեց թէ ոգելից ըմպելիքներու տուրքէ պարտք ունեցող մը երբ իր պարտքը հատուցանել չուզէ, ոստիկաններու եւ ոստիկան-զինուորներու միջոցաւ բերուելով անոր պարտքը գանձուի։ Եթէ անոր շարժուն կամ անշարժ մէկ սեպհականութիւնը վաճառել հարկ դառնալ, Իտարէի ժողովը կատարէ այդ վաճառումը։

ՄԻՏԻԱԹ դաւառակին գայմագամ Ճէմիլ էֆ. եւ ելմտական պաշտօնեան, կ'ըսէ Իպսամ, ոչխարահամարի գործողութեանց առթիւ անկանոնութիւններ գործած ըլլալնուն եւ գանձումներու մէջ չբլլալնուն համար, դատաստանի պիտի ենթարկուին՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Սեվաստոպոլէն կ. Պոլիս եկած Թրիմիի երեք հարիւր անասուր դաղթականները Իսքէնտերուն դրկուին՝ հոն բնակութիւն հաստատելու համար. նաեւ անոնց ամէն պէտքերը հոգացուին։

ՊԼԷՃԻԲԱՅԻ Լէօրալ թագաւորին անուան ասնախմբութիւնը առթիւ, անցի իրիկունը Բեռա Բլէսի մէջ քառասուն հոգինոց սեղան մը արուեցաւ՝ դեսպան Էրէնպուլա աղ Տիւազէլէ կոմսին նախագահութեամբ։ Ներկայ էին դեսպանատան եւ հիւպատոսարանին պաշտօնեաները, կ. Պոլսոյ պէյճիական գաղթականութեան երեւելիները եւ պէյճիական ազգի ոչ երբ ըսպաները որոնք Բուսլէլի նանագաղ ստիկան-զինուորներու գունդերուն մէջ պիտի պաշտօնավարեն, Ազանդերին ասնի բաժակներ պարպուեցան Վեհ. Սուլթանի Լէօրալ թագաւորին կենաց. յետոյ նոր. հաւատական հեռագիր մը ալ ուղղուեցաւ Լէօրալ թագաւորին։

ԱՆՊԱՐՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄ. — Սկիսիկի անտառներու քսնիչ Գոռնիկ էֆ. դատաստանի ենթարկուած էր իր պաշտօնը չարաչար գործածած եւ տեղւոյն անտառներուն վնասուելուն պատճառ եղած ըլլալու մեղադրանքով։ Պետական Խորհուրդին վճռաբեկ տասնը վերադարձուց զայն նախնական տասանին վճիռը, որով Գոռնիկ էֆ. անպարտ արձակուած է։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ սերպիական նոր դեսպան Պ. Սիմիչ, այսօր, հոս կը ժամանէ։

— Կ. Պոլսոյ անգլիական հիւպատոսանուանուեցաւ Պ. Ալեքսանտր Թիլթերվէյլ։

Պ. ԲԱՆԱՖԻՏԻՆ, Կ. Պոլսոյ ռուսական ընդհանուր հիւպատոսը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, առաջարկած էր Կ. Պոլսոյ ռուս գաղթականութեան կողմէ մնալու յանձնաժողով մը կազմել՝ Թուրքիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ առեւտրական յարաբերութիւնները զարգացնելու համար։ Այդ առթիւ կազմուած յանձնաժողովին կողմէ պատրաստուած կանոնագրին համաձայն, որուն հաւանած է ընդհանուր հիւպատոսը, ռուս գաղթականութեան երեւելիները գումարում մը ունենալով ընտրեցին Սուրեան յանձնաժողովը որ իր անդամներէ կը բաղկանայ եւ որուն նախագահն է ընդհանուր հիւպատոսը։ Այդ յանձնաժողովը չորքաթերթեան մը ուղղած է Ռուսիոյ վաճառականներու հրաւիրելով զանոնք՝ Կ. Պոլիս գրկել իրենց ապրանքներուն ցուցակը եւ նմոյշները որոնք պիտի ցուցադրուին մասնաւոր տեղ մը որ պիտի հատկացուի Ղալաթիա՝ Լոյս խանին մէջ։

ՄԱՆԱՍԳԵՐԻ աւստրեւնգարական հիւպատոս Պ. Բալ որ Կ. Պոլիս կը գտնուի, եւ որ ուրբաթ օրը ներկայ գտնուեցաւ Մէլամիրքի արարողութեան, Լիագաթի ոսկի չքգրամ ստացաւ։ Կնոջ երկրորդ կարգի Շէֆգատթ պատուոյ նշան շնորհուեցաւ։

ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆ. — Ցունաց Պատրիարքարանի Սինոդին անդամներէն Սէլանիկի ու Մանաստիրի մետրոպոլիտները, երէկ առաւ, այցելութիւն տուին Ցունաստանի դեսպանին։

ԶԼԻՒՆՆԷՅԻ ռուս դեսպան Պ. Զինկով վերջերս Շքսուտա ժամանելով ընդունուեր է զինուորներու ջոկատի մը, կուսակալութեան թարգմանին եւ տեղւոյն ռուսական փոխ-հիւպատոսին ու թարգմանին կողմէ։ Յետոյ կուսակալին անձնական կառքովը առաջնորդուեր է ռուսական հիւպատոսարանը, որ պահ մը հանգիստ առնելէ ետքը այցելութիւն գացեր է կուսակալ եւ հիւպատոսը Հայոտար փաշայի։ Քիչ վերջը Հայոտար փաշա փոխադարձ այցելութիւն տուեր է Պ. Զինկովի։ Երկու օր ետքը Պ. Զինկով Զէթինեէ վերադարձեր է։

Պ. ՊԼԷՐԻՃ, Ֆրանսական պատերազմի Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին մէջ, վաղը Բարիզ պիտի ուղեւորի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կայսեր երրորդ որդին Ատալպէրթ իշխանը որ քանդինդ սպաներու ուղեկցութեամբ ուսումնասիրական ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ Մարգոյն Արեւելքի մէջ, անցեալները Աղեքսանդրիա ժամաներ է՝ Քեսնիկի Ալպերթ չդանելով։ Գերմանական ընդհանուր հիւպատոսը իսկոյն չդանեաւ երթալով բարի գալուստ մաղթեր է իշխանին որ քիչ վերջը Աղեքսանդրիա ցամաք ելեր պատաներ կատարեր, գնումներ ըներ եւ յետոյ չդանեաւ վերադարձեր է։ Հետեւեալ օր չդանեաւը ճամբայ ելեր է դէպ ի Զին։

ԼՈՆՏՈՆԷՆ կը գրեն թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց Նախարար Լորտ Լանսդաուն, վերջերս, այցելութիւն տուեր է Լանտոնի օսմ. դեսպան Մի-ալիբիս փաշայի։

ԲԺԵՂԿԱԿԱՆ վարժարանին համար Գերմանիայէն պիտի գնուին զանազան հիւանդութիւններու վիճակը ներկայացնող գունաւոր նկարներ։

ՊԼՕՄԹԼՆՃԷՆԷ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին եօթնասունը վեց իսլամ գաղթականներ։

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.— Բ. Դուռը պետական Խորհուրդին յանձնեց ծրագիր մը որ զանազան միջոցներ կ'առաջարկէ բարձրագոյն վարժարաններէ աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու համար։

ԳՆՁՈՒՆԵՐԸ.—Եւմական նախարարութիւնը ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ Էսիրնէի նահանգին մէջ պատրաստ ոչխար վաչկատուն գնչուները երբ տեղ մը ձմռեն, հոն տեղի իրենց պատկանած հաւարակութեանց հետ վճարեն զինուորական տուրքը, իսկ անոնցմէ որ որոշ տեղ մը չեն կենար, մէկ անգամէն գանձել նոյն տուրքը, ինչպէս կ'ըլլայ տեղացի չեղող արհեստաւորներու թէմթիւի տուրքին համար:

ԾԱՂԿԱՒՏ.—Իզմիրի մէջ անցեալ երեքշաբթի օրուան կէս օրէն սկսեալ քսանչորս ժամուան մէջ ծաղկախտ մահ չէր պատահած, սակայն չորեքշաբթի կէսօրէն մինչեւ ուրբաթ կէս օր երեք հոգի մեռած են նոյն հիւանդութենէն: Իզմիրի յունական հիւանդանոցին մէջ հիմա 34 վարակեալներ կը դարմանուին, որոնց 18 այր են, 14ը կին եւ 2ը՝ տղայ:

ԷՐԷՅԼԻԻ ՀԱՆՔԵՐԸ.— Անատոլիոյ եւ հանքերու նախարարութեան առաջին նարատագէտ Ֆոլան էֆ. Էրէյլի պիտի երթայ՝ անգամակցելու այն մասնագէտներու մարմնոյն որ խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ Էրէյլիի ածուխի հանքերու թիւը ու արտադրութիւնները աւելցնելու եւ շահագործումը աւելի կանոնաւորելու համար:

ՆԱՄԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ.— Ցառաջիկայ յունուարին պիտի կատարուի նամակատարներու հաստատման 65րդ տարեդարձը: Առաջին անգամ Սկովտիոյ մէկ քաղաքին մէջ ձեյմս Զէլմէր անուն տպագրիչ մը 1838ին հնարեց նամակադրումը, որուն գործածութիւնը նախ Անգլիոյ մէջ ընդունուեցաւ եւ յետոյ ուրիշ երկիրներու մէջ:

ԱՆՁՐԵՒ.—Իզմիրի քաղաքին մէջ եւ Այասնի նահանգին ամէն կողմերը վերջերս յորդահոս անձրեւ տեղալով շատ տեղեր հեղեղներ դուցեր են:

ԻԶՄԻՏԷՆ կը գրեն կիրակի օրուան Թուականով թէ ասանդինգ օրէ ի վեր գրեթէ միշտ անձրեւ կը տեղայ: Գումլա ու Վէզիր ագարակներու հողերը ողողուած են, ինչպէս ուրիշ տեղեր: Կ'ըսուի թէ լիսուն տարիէ ի վեր այսքան անձրեւ տեսնուած չէր: Բոլոր գեղակներու կամուրջները ջուրերու տակ մնացած են:

ՔԱՐԻՒԱՆԻ ԳԻՆԸ.—Անցեալ չորեքշաբաթ ստորագրուեցաւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ քարիւղի բոլոր Ընկերութեանց միջեւ դրուած սէնտիքային պայմանագրութիւնը: Այդ պատճառով բարձրացան քարիւղի գիները: Միւս կողմէ Տոյչէ Պանք կ'առաջարկէ որ Ռուսիոյ, Ռումանիոյ եւ Կալիցիոյ քարիւղի հորերու բոլոր Ընկերութիւնները սէնտիքա մը կազմեն՝ ամերիկեան սէնտիքային հետ մրցելու համար: կը ծանուցուի նաեւ թէ այդ Ընկերութիւնները հաւաներ են եղած առաջարկութեան եւ նոյն իսկ բանակցութեանց ձեռնարկուեր է: Իգտամ այս առթիւ կարծիք կը յայտնէ թէ քարիւղի գնելուն առթիւ կարելի է օգտուիլ Մուսուլի, Վանայ եւ Միջագէտի կողմերը գտնուած քարիւղի հանքերէն, որոնք եթէ չահագործուին, թէ՛ տեղական պէտքերը կը հոգացուին եւ թէ արտածութիւնը ալ կարելի է կատարել: Իգտամ նաեւ կը ըսպասէ որ Պոլսոյ կազի Ընկերութիւնը հարկ եղած դիւրութիւնը ընծայէ՝ քարիւղի գործածման այնքան պէտք չձգելու համար:

ՆԱԻԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Էրէյլի մօտերը, չորեքշաբթի օրը, 283 թանոց առագաստանաւ մը ընկղմելով նաւապետը եւ ութ նաւաստիներէն վեցը խեղդուեր են: Այդ առագաստանաւը Էրէյլէն Վարնա կ'երթար:

ՉԻՈՒ ԱՐԿԱԾ.— Ֆընտըքլը բնակող Աքիֆ անուն մարդ մը, առջի գիշերը, Թոփխանէէն ձիով Բերա եկած ատեն, երբ սրընթաց կ'արշաւէր, նախ Ալի անուն անձ մը կոխատեց, յետոյ Սէլքսի անուն ուրիշ մարդ մը եւ վերջապէս աւստրիացի կին մը՝ Ֆանի: Այս վերջինը ծանրագոյն վիրաւորուած ըլլալով, հիւանդանոց տարուեցաւ, սակայն երկու ժամ ետքը մեռաւ, Աքիֆ թէեւ փախած էր, բայց քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ:

—Ֆընտըքլիի ձիապաններէն Հասան,

ԳԵՐԳՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„ի 192)

ՖՈՐԹԻՒՆԻ ՏԻՊ ՊՈՒԱՍՊՈՆ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՄԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Ի

—Անտարակոյս: Սիրայօժար պիտի հեռեւի ձեր խորհուրդներուն, գլխնոլով որ թիւմական ղդացումներ չէք տածեր Պ. ոը Բարնէլի նկատմամբ:

—Եթէ իմ խորհուրդներուս հետեւի, Օր. Տորժէր կ'ամուսնանայ Պ. ոը Բարնէլի հետ:

—Կը կարծէք:

—Ուրիշ խօսք չուզեր: Այդ մասին կը խօսակցինք քանի մը վայրկեանէն. ահա ասուն հասանք:

Ռուսական ձին լոփած էր անոր կառը, թէեւ կոմսուհին ամէնէն երկայն ճամբան ընտրած էր, Վակրամի պողոտայէն անցնելով. կառքը արդէն իսկ Ֆրիլանտ պողոտան հասած էր, Էթուալի հրապարակէն յառաջանալով:

Մաքսիմ կռահեց թէ տիկին Նալթա երբէկ ժամ 7ին, երբ ձիով Տոլմա Պաղչէէն կ'անցնէր, կոխոտեց Թաղապետական Դ. չրջանակին բարապաններէն Ահմէտ էֆ.ն որ գեհենը իյնալով վայրկենապէս մեռաւ: Հասան քիչ եաքը ձերբակալուեցաւ:

Մեծ Շուկայի մէջ տուլի գիւղը պահապանները մարդ մը ձերբակալեցին որ հոն կը պտտէր: Այդ մարդը որ Պալըք Բազարի մէջ նպարավաճառի աշակերտ է, Մարթա Սիմոն անուն, ըսաւ թէ չուլկային դուռները գոցուած ատեն ներսը մնալով սիրաը նեղացած էր. ուստի խանութ մը բացած եւ երեք բանթալոն գողցած էր. զօրս յանձնեց պահապաններուն: Այդ մարդը յանձնուեցաւ աստիկանութեան:

ՑԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Իզմիրցի տարիքոտ հայ կին մը՝ Թագուհի, Նրուսաղէմ երթալու համար երեկ իրիկուն ժամ 10ին Ղալաթիոյ մաքսատան Սալոնին մէջ երբ անցագիրը արձանագրել կու տար, յանկարծամահ եղաւ:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը այս առտու Ղալաթիոյ Խորհրդարանը գնաց նախագահելու Նպաստից Ցանձնաժողովի նիստին. սակայն անդամներէն միայն Տիրան էֆ. Կիւմիւշկէրեան եկած ըլլալով՝ նիստը տեղի չունեցաւ: Նպաստից Ցանձնաժողովը իր այսօրուան նիստին մէջ պիտի զբաղէր գլխաւորաբար Ցանձնաժողովի նոր անդամներու ընտրութեամբ՝ Վարչութեան վաղուան նիստին ներկայացնելու համար ի վերացում: Հետեւաբար նոր անդամներու ընտրութիւնը վերապահուեցաւ յառաջիկայ նիստին:

—Խառն ժողովը հրաւիրուած է վաղը նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր: Վաղուան նիստին մէջ պիտի կարդացուի Ս. Հայրապետէն հասած նոր գրութիւն մը, որ ինչ ինչ տեղեկութիւններ կը հաղորդէ եկեղեցական խնդրոց նկատմամբ:

— Բուլգարիոյ Թաղ. Խորհուրդէն հրաժարեալ անդամց տեղ նորեր ընտրուած եւ դիւանի կազմութիւն կատարուած ըլլալով, Պատրիարքարան յայտարարեր են:

— Խարբերդի Ուսումնական Խորհուրդը, որ հինգ անդամներէ կը բաղկանայ, հետզհետէ հրաժարմամբ կազմալուծուած ըլլալով, տեղւոյն Գաղ. ժողովը վերակազմեր է զայն 7 անդամներէ որոնք են՝ Փիլիպոս էֆ. Արփիարեան, Յովակիմ էֆ. Ճաֆէրեան, Յովհաննէս էֆ. Որբերեան, Յարութիւն էֆ. Թիւֆէնճեան, Խաչով էֆ. Թէմպէքճեան, Ֆէրման էֆ. Շաղալեան, Թագոր էֆ. Թաչեան: Սոյն ընտրութիւնը Պատրիարքարան հաղորդուելով Առաջնորդին կողմէ, հաստատութիւնը խնդրուած է:

—Եէնիգաբաի Թաղ. Խորհուրդի ատենապետ Մարուքէ էֆ. Ֆրէնկեան որ երեք տարիէ ի վեր այդ պաշտօնը կը վարէր, հրաժարականը մատուցած է Ս. Պատրիարք Հօր եւ խնդրեր է նոր ընտրութեան հրահանգ տալ:

—Խառն Ժողովը իր վաղուան նիստին մէջ հաւանաբար նկատողութեան պիտի առնէ Պուլկարիոյ Հայոց առաջնորդական ընտրութեան տեղեկագիրը եւ պիտի վաւերացնէ Տ. Ներսէս եպիսկ. Ասլանեանի ընտրութիւնը: Սոֆիայէն Պատրիարքարան հասնող գրեր կը հաղորդեն թէ տեղւոյն ազգայինները անհամբեր կը սպասեն Վարչական վաւերացման եւ իրենց Առաջնորդին ներկայութեանը:

—Մուշէն կը գրեն մեզ.—«Ապէ առաջ ծանուցուած էր լրագիրներու մէջ՝ Բաղէշի վարժարաններու միացումը եւ կեդրոնականի բացուիլը՝ հոգատարութեամբ եւ ջանքով Առաջնորդ Տ. Եղնիկ Մ. վարդապետ Դալբաշեանի: Արդ, վերջերս առնուած տեղեկութեանց նայելով, կրթական գործը մտահոգութիւն պատճառելու վիճակին մատնուած է եղեր ուսուցիչներու անհամաձայնութեան երեսէն. թուի թէ այդ պատճառաւ է որ, հոկտ. 15 թուակիր հեռագրով մը Տ. Եղնիկ վարդ. Բաղէշ հրաւիրած էր Ս. Կարապետի ժառանգաւորաց որբանոցի Տնօրէն Տիգրան էֆ. Վարժապետեանը, բայց ասի՝ որդէն պայմանաւորուած ըլլալով պաշտօնը չարուելու համար, ներողութիւն խնդրած է Հայր Դալբաշեանէ չը կարենալ երթալուն համար եւ միանգամայն չնորհակալութիւն յայտնած Բաղէշի վարչական մարմիններու համակիր վերաբերումն: Հոս առիթը ինքնին կը ներկայանայ դիտել տալ Բիւզանդիոնի «Սորտարցի» Թղթակցին թէ վարժապետեան էֆ. Բաղէշէն վտարուած պաշտօնեայ մը չէր եւ անա՛ տարին չանցած վերստին հոն կը հրաւիրուի համակիր ընդունելութիւններով չրջապատուած. այս զուգադիպութիւնը նորէն պերճախօս պատասխան մըն է «Սորտարցի»ին որ լայն բանալու է աչքերը եւ ամչնալու է իր ստախօսութիւններուն եւ յերիւրանքներուն համար:

«—Ցուրտերն սկսան, լեռներու գագաթները ձիւնով ծածկուած են, թուի թէ այս տարի ալ խստամեր ձմեռ մը պիտի ունենանք: Ցորեանի կոսը 5 էն 7 ղրշ.ի բարձրացած է: Միա եւ իւղ բաղդատմամբ ուրիշ տարիներու սուղ են.»

— Իզմիրի Պատ. Փոխանորդ Տ. Դանիէլ վրդ. Ցակոբեան յառաջիկայ հինգշաբթի պիտի մեկնի մայրաքաղաքէ դէպի իր պաշտօնատեղին:

— Ուսուցչաց օգնութեան անուանի Հոգաբարձութիւնը հրաւիրուած է այսօր ի նիստ գումարիլ:

— Շապին Գարահիսարի վարժարանին չինութեան համար կէսկիկ Փաշայի Տ. Տրդատ քահանան, տեղւոյն մէջ իր ունեցած մէկ գեհենին կէսը նուիրած է նոյն վարժարանին:

— Տ. Սմբատ Ծ. վրդ. իր Պոլիս գտնուած միջոցին պատուական քարոզիչ պիտի մնայ Կէսկիկ Փաշայի եկեղեցիին:

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանդուցեալ այրի Տիկին Մագդալինէ Արսէնեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հեռեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս: Գաբրիէլ էֆ. Սրմաքէշեան 108, Յովակիմ էֆ. Հիւսէյինճեան 60,

(Հոգաբարձութիւն)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԻ)

ՎԻԷՆՆԱ, 16 Նոյեմ. — Ցունաստանի թագաւորը, այսօր, ընդունեց արտաքին գործոց նախարար Կալուխովսքի կոմսը: Տեսակցութիւնը մէկ ժամ տեւեց:

ՏԱՐՍԾԹԱՍ.—Հէսի մեծ դուքսին աղջիկը՝ Էլիզապէթ իշխանուհին Սքիէրնէվիչի մէջ յանկարծակի մեռաւ քոլերինէ:

ՇԷՐՊՈՒՐ.—Իտալիոյ թագաւորը ու թագուհին որոնք Անգլիա կ'երթան, այս երեկուն հոս հասան:

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ՇԷՐՊՈՒՐ, 16 Նոյեմ.— Իտալիոյ թագաւորը ու թագուհին հոս ժամանեցին. իսկոյն չոգնելու պիտի նստին դէպի Լոնտոն:

ՎԻԷՆՆԱ.— Ցունաստանի թագաւորը, այսօր, երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կալուխովսքի կոմսին հետ:

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ ֆրան-մասոնները մեծ վարպետը՝ Պ.Մաթթա, հրաժարեցաւ:

ՍՈՖԻԱ.— Սոպրանիէին ատենապետ ընտրուեցաւ Պ. Սլավքով եւ դեր-ատենապետ Պ. Պ. Կաթէլ եւ Բեդքով՝ ամէնքն ալ Սթամպուլովի կուսակցութեան մեծամասնութենէն:

—Մինչ կը լուսաբանք ալ եւս չընդունիլ զայն:

—Անգամ մըն ալ պիտի տեսնեմ դինքը, բայց վերջինը պիտի ըլլայ ատիկա:

—Թշնամին կողմը անցած է միթէ:

Այդ հարցումը որուն ոչ եւ է կարեւորութիւն չէր ընծայեր Մաքսիմ, սարսռացուց կոմսուհին:

—Ո՛չ, պատասխանեց կոմսուհին յամրօրէն. ես կ'ուզեմ բաժնուիլ անկէ:

Մինչ Մաքսիմ զարմացկոտ կերպարանքով մը կը դիտէր տիկին Նալթան, այս վերջինը լարեց.

—Եկէք, ամէն ինչ պիտի իմանաք:

Ջերմանոցին երկու ծայրերէն մէկը կար թաքստոց մը, քամէլիաներու թուփերով ծածկուած եւ դաչտային այդ զարդախուցին յատուկ կարասիներով լարդարուած. ինչպէս ճարտնական կերպասով յարդարուած բազմոցներ, ասիպիի թիկնաթոռներ որոնց rոfինկ չէր անուանը կուտան Ամերիկացիք, ու եղէգէ սեղան մը:

—Ընել է երէկ գիւղը տեսա՞ք Պ. ոը Բարնէլը, ըսաւ կոմսուհին, նստելէն յետոյ:

—Հաղիւ ընդնշմարեցի զայն, որովհետեւ երեւան ելլել ու անհետանալը մէկ եղաւ: Պորիսոֆ կառքով բերաւ զայն, զոր ինքը կը վարէր, եւ հսկողութեան տակ ներս մղուց այն տունէն, ուր իր մեղսակիցը կը սպասէր: Պ. ոը Բարնէլ անկէ դուրս ելաւ, մեղսակից կնոջ հետ պարտէզին պատէն անցնելով: Դնդապետը, որ փողոցը մնացած էր, իր մարդոց յարձակում գործել տուաւ տան վրայ, բայց դրացիները պատուհանը ելան ու սկսան պոռալ, որով ստիպուեցաւ խլսա տալ: Բիչ մնաց պիտի ձերբակալէին զինքը եւ իր խումբը: Այդ կինը ի՞նչպէս յաջողեցաւ գնդապետին ճանկերէն ազատել մարդուրս նախկին քարտուղարը, չեմ գիտեր, բայց պէտք կը զգամ ձեզի իմացնելու թէ այդ ձեռնարկին մէջ օժանդակ մը ուներ զոր չատ լաւ կը ճանչնամ:

—Մի՞թէ:

—Շատ պիտի զարմացնեմ ձեզ եւ նոյն իսկ մտահոգութիւն պիտի պատճառեմ: Բայց եթէ լուէի, իրաւունք պիտի ունենայիք զիս յանդիմանելու այդ մասին, որովհետեւ ձեր մարդոցմէ մէկուն վրայ կը դառնայ խնդիրը, որուն ծառայութիւնները կը վարձատրէք, եւ որ, եթէ չեմ սխալիր, ձեր տունը գտնուելնեներէն է: Դիտցէք որ այդ Բարնէլը պաշտպանող կնոջ ընկերը ձեր դինավարժութեան ուսուցիչն է:

Ի մեծ զարմացում Մաքսիմի, տիկին Նալթա կատարեալ անտարբերութեամբ մտիկ ըրաւ այդ յայտարարութիւնը:

—Ահ, ճանչցա՞ք Բարտիքին, ըսաւ կոմսուհին հանդարտօրէն:

—Այո՛, թէեւ ձէնթլմէնի մը պէս հագուած ըլլար, Պինեոնի ճաշարանը ընթրեց Պորիսոֆի հետ, որ իբր ընկեր կը վարուէր Պորիսոֆի հետ, առանց կասկածելու իրեն խաղացած խաղին վրայ,

—Բարտիքի չատ ճարպիկ է:

—Ես ալ այնպէս կը կարծեմ, բայց չէ՞ք խորհիր որ անիկա կը մատնէ ձեզ:

—Ինչ բան այդ կարծիքը կը ներշնչէ ձեզի:

—Իր յարաբերութիւնները ծայրայեղի մը հետ, որոնք իմ աչքերուս տեղի ունեցան:

—Չեմ գիտեր այդ կինը ծայրայեղ է, բայց սա գիտեմ թէ Բարտիքի Լէհատատնէ հեռացած է եւ իրաւունք ունի գընդապետ Պորիսոֆի դիտաւորութիւնները հասկնալու:

—Ուրեմն դէշ չէ՞ք գտներ անոր ատրքը, որով գողի մը կամ գողուհիի մը հետ գործ կ'ունենայ: Այդ կինը ու Բարնէլ օգնած են այն մարդոյ՝ որոնք կեղծ բանալիով մը բացած են մօրեղբօրս դրամարկղը:

—Կը սխալիք, Պ. ոը Բարնէլ չի ճանչնար զանոնք, եւ այս իրկուն առաջին անգամ տեսած է զինքը աղատող կինը:

—Բայց այդ կինը գողուհի մըն է, այնպէս չէ՞:

(Շարունակելի)

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Նոյեմբեր

Անգլիական 2·Նոսոիտ	87	81
Միացեալ պարար) ը. գ.	87	—
» » գոց.	87	—
Օսմանեան Գանքա	12	50
Ռուսական 1890	—	—
Հեյնական 5 %	42	50
» Մօնորոյ	44	50
Գուլկարական 1888	93	—
Եգիպտէն իւնիֆիտ	104	25
Օսմինիա	105	—
Թրանսվալ	2	81
Այտին երկաթուղի	14	50
Ֆոխանակագիր	25	400

ԲԱՐԻԶ, 16 Նոյեմբեր

Ցրանս. Ռանթ 3 %	98	17
Միացեալ պարտաթուղթ) բաց. Ղրշ.	88	35
» » գոց. »	88	15
Օսմ. Կայս. Գանքա	595	—
Ծամանիէ	»	—
Բուսէլի երկաթուղի	»	143 25
Օսմ. մաքսատուն	»	462 —
Օսմ Ռիւժի	»	277 —
Սրթօրիթէ Թիւրք 4 %	»	502 —
Ֆրէսթ Լիոնէ	»	1122 -
Իտալական Ռանթ	»	104 10
Սպանիական արտաքին	»	90 67
Թրանսվալ	»	99 50
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25 1·5
Դրամագեղ	»	— —

ՎԻԵՆՆԱ, 16 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239 60
Բուսէլի երկաթուղի	»	146 75
Օսմ. Ռիւժի	»	349 50

ՊԵՐԼԻՆ, 16 Նոյեմբեր

Ռուսկը	ֆր.	— —
Բուսէլի երկաթուղի	»	145 40
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 —
Փխն. Լոտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 240

ՊՐԻՈՍԷԼ, 16 Նոյեմբեր

Միացեալ պարտք	87	17
Բուսէլի երկաթուղի	141	25

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—1903 հոկտ. 25 թուով ծանուցուած ազդը սապէս փոխուած է.—1903 սեպտ. 1/14ին Կայս. կառավարութեան եւ Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդին միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ, որ վաւերացած է 1321 ճէմազիւլ ալրը 18ի (28 օգոստոս 10 սեպտ. 1903) կայս. Իրատէով, եւ ի գործադրութիւն 1299 մուհարրէմ 28ի (8/20 սեպտ. 1881) յարակից հրամանագրին Ժ. յօդուածի տրամադրութեանց, Բուսէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերէն (օսմ. պարտաթուղթեր) ունեցողները կը հրաւիրուին 12էն մինչեւ 45 թիւ կտրօնները ներկայացնել Հանր. Պարտքի Վարչութեան, որ այդ թուղթերը պիտի պահէ մինչեւ ամբողջական վճարումը բոլոր պարտաթուղթերուն: Այս վերջինիներուն յանձնումը՝ ճշդումի համար եւ կտրօններու թուղթերու անջատումը վեց ամսոյ միջոցին տեղի պիտի ունենայ, յառաջիկայ նոյեմբ. 10էն սկսեալ մինչեւ 1904 մայիս 10, հետեւեալ կիրէներուն մէջ:

կ. Պոլսոյ մէջ՝ Օսմ. Կայս. Պանքային:

Ամսթերտամի մէջ՝ Ամսթերտամի պանքային եւ Պանք տը Բառի է տէ Բէլի Պաին:

Պրիւսէլի մէջ՝ Պրիւսէլի պանքային եւ Պանք տը Բառի է տէ Բէլի Պաին:

Անվէրսի մէջ՝ Անվերսի Կեդրոնական պանքային:

Պերլինի մէջ՝ Տոյչէ Պանքին եւ Ս. Պլայտրէօտերի:

Ֆրանքֆորտի մէջ (Մայնի վրայ)՝ Դէթման եղբայրներուն եւ Տոյչէ Պանքին:

Լոնտոնի մէջ՝ Օսմ. Կայս. Պանքային եւ Օսար արժեթղթերու Խորհուրդին (council of foreign hondholders).

Բարիզի մէջ՝ Օսմ. Կայս. Պանքային, Բոնդուան Նախիոնալ տ'Էսքոնտին, Բէնտի Լիոնէին, Պանք տը Բառի է տէ Բէլի Պաին, եւ Առեւտուրի եւ Ճարտարագործութեան Ֆրանսական Պանքային:

Հռոմի մէջ՝ Իտալիոյ Պանքային եւ Իտալական Առեւտրական Պանքային:

Վիեննայի մէջ՝ Աւստրիոյ Առեւտուրի եւ Ճարտարագործութեան վարկի կ. Ա. առանձնաշնորհեալ ընկերութեան, Աւստրիոյ կալուածական վարկի կ. Ա. առանձնաշնորհեալ ընդհ. ընկերութեան, եւ Անգլեւաւստրիական գանքային:

1904 մայիս 10 էն սկսեալ, պարտաթուղթերուն կտրոնները անջատումը առանց ծախքի չպիտի կատարուի, մինչեւ ցնոր ազդարարութիւն, միայն կ. Պոլսոյ մէջ: Պարտաթուղթի տէրերուն պիտի յանձնուի անվճառելի ընկալագիր մը ուր նշանակուած պիտի ըլլայ այն թուականը, ուրկէ յետոյ պարտաթուղթերը պիտի կրնան ետ առնուիլ: Պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ իրենց թուղթերը ետ առած ատենին երկու ֆրանքի մասնաւոր հատուցում մը պիտի տանան: Նոյնպէս կրնան վերարերեալ կիրէներէն առնել այդ գործողութեան վերաբերեալ տպագրեալ թուղթերը:

Կ. Պոլիս, 11 Նոյմ. 1903

3—15

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՄԻԱՑՈՒՄ

ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

Օսմ. փոխոխեալ արժեթուղթերու փոխանակումը, միացեալ առժամեայ արժեթուղթերու հետ, տեղի պիտի ունենայ կիրակի ու տօն օրերէ եւ ուրբաթէ դատ ամէն օր ժամ 10էն 3 (Ը. Ե.) Ղալաթիոյ մէջ Օսմ. Պանքային արժեթուղթերու ճիւղին մէջ, ուր ներկայացողներուն տրամադրութեանը տակ պիտի ըլլան պատրաստներ՝ փոխանակուելիք արժեթուղթերու թիւերուն արձանագրութեանը համար. նաեւ վիճակացոյցեր: Պանքային պաշտօնեաները պիտի կատարեն պատրաստի պատրաստութիւնը եւայն, եթէ ներկայացողը կարող չըլլայ: Պորտրոները եւայն պէտք է ստորագրուին ներկայացնողին կողմէ, նշանակելով անուն, հասցէ ու ներկայացման թուականը: Պորտրոները կրկին օրինակ պիտի պատրաստուին եւ ամենայն ճշդութեամբ: Աբոնեմենտի կամ ուրուան թիւեր պարունակող պորտրոները պիտի մերժուին: Որովհետեւ ոչ-փոխանակելի դրամագլուխին մէկ ստորագրմանը մին համար կոտորակաւոր արժեթուղթ պիտի չտրուի, արժեթուղթին տէրը նոյն վիճակացոյցին վրայ պիտի նշանակէ թէ կ'ուզէ կոտորակին տեղ դրամ ստանալ, թէ դայն դրամով ամբողջացնել, առժամեայ արժեթուղթ մը ստանալու համար: Այդ կերպով վճարած կամ ամբողջացած արժեթուղթի կոտորակներուն դիմը պիտի սահմանուի՝ արժեթուղթերուն յանձնուած սրը: Վճարումը պիտի կատարուի՝ առժամեայ արժեթուղթերը յանձնուելու պահուն: Հին արժեթուղթերը երբ թուաւոր պորտրօներով եւ վիճակացոյցի բերս յանձնուին, Պանքան անուանական ընկալագիր մը պիտի տայ՝ զոր ներկայացնողը պարտաւոր է օրինաւոր կերպով ստորագրելով վերադարձնել՝ ստանալու Միացեալ Պարտքի առժամեայ արժեթուղթերը, եւ եթէ հարկ ըլլայ, արժեթուղթերու կոտորակներուն փոխարժէքը: Առժամեայ արժեթուղթերը կամ ամբողջ դրամորը պիտի ներկայացնեն եւ կամ հինգ մասի բաժնուած պիտի ըլլան: Ցառաջիկային առանց ծախքի պիտի փոխանակուին նոյն ձեւով վերջնական արժեթուղթերու հետ: Ընկալագիրը ցոյց պիտի տայ այն պայմանաժամը, որու միջոցին Պանքան ճշդման գործողութիւնը պիտի կատարէ. այդ պայմանաժամը կարելի եղածին չափ կարճ պիտի ըլլայ:

ՏՈՌՔԹ. Ս. ԹԷՐՋԵԱՆ

Շատ տարիներ յաջողութեամբ բժշկութիւն ըրած եւ մեծ փորձառութիւն ստացած ըլլալով այս անգամ Իզմիր հաստատուած է: Կը բնակի Հայոց թաղին մէջ, մեծ փողոց, թիւ 43 տունը: Ինամքով կը դարմանէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ եւ կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ: Ամէն օր ճրագէս կը դարմանէ զքաւորները, ինչպէս նաեւ ուրբաթ կէս օրէ վերջ դիմող բոլոր հիւանդները:

ԳԱՐԼԵՄԱՆ ՔԷՊԻՐ ՄԱՂԱԶԱՄԸ

Պէյ Օղուլնաս Ճատտէի Քէպիր,

Նումէրօ 362-364

Վէ Կարարատա Պէօյիւք Միւլէր խանէնտա

Գտանելաբ վէ չօճըղլարա մախսուս հագըր էլվիսէլէր վէ պէյազ չամաչուր թազըմլարը վէ սայիր հագընաա.

Սարբէ հումումի

Զիրտէքի մէվսում մուխթէլիֆէի թիւճարիեէ իչպու սաթըլնա մութէսատիֆէն տախիլ պուլունճաղլար ոբը.

Ֆանէլա, չօրապ, մէնտիլ, էթէքլիքլէր, գրավաթլար, կէօմլէքլէր, օմուզ աթգըլարը, եաթագ աթգըլարը, քօրսէլլէր, չէմմիլէրէր, էլտիվէրէր, չանթալար վէ թապտալար, սուֆրա թազըմլարը, եաթագ էօրթիւլէրի, մատարալամ, խաալլար, բէրաէլէր, էնվայը եուենը գուամաչլար վէ դայրը հիւմ.

Իփէքլի վէ եուենը դուամաչլար բարչալարը սէրմաեէսինաէն ատան էհվէնի ֆիսաֆլա ֆիրուխթ օլունճաղարը: 2—20

Ի Լ Ա Ն

Խաղինէի Խասսաի Շահանէ

Խաղինէի Խասսաի Շահանէէ միւսաֆաան օլունճաղ պիրինճի նէվ էէրլի տաղիրնին 77քիլօսան իպարէթ օլան պէհեր ղուվալը մէհիլի 20 ղր. հիսապըլա 84 պուչուք վէ Իզմիր սօղանճընին մէճիսի 20 ղր. հիսապըլա պէհէր թիրիզ գըյէի 50 ղր.տա թալիալերի էօհլէսինտէ օլուպ, մահը հալը բուամինն պէչինէի չարչէնպիհ կիւնիւնէ գասար եւուղտի իւչ թէնգելի պիլ դաղալ, թէգարրիւր իւչն ֆիյիթի հատաը լայըգընտա կէօրիսալիկի հալտէ, իհսանէի գաթիկէրի իճրա գըլընճաղընտան, իթհաա թալիպ օլանլարընն թէէմմինաթ ապչէօրնի վէ եա միւթեպեր քէֆալէթնամէնի միւսթահսրպէն եէմմը մէկզիւրտէ նիհտաեէի սահաթ օնտ գասար Խաղինէի ճէլիլէի միւչարիլէնհաա կէլմէլէրի իլան օլունը:

2 Նիսան 319 2—3

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոգկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ· ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԻՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։ Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ առկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։

ԿԱՐԾԻ ՈՐԵՒԷՆ ԱՑԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԼԻ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶՐԻՆ ԱՆՑՐՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է — ՕՍՄԱՆՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱՆԱՆ ՊԱՆՔԱՆ — ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒՍՈՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆՆ
Պոլիս Պառնաբաս խան

HUILE de HOGG

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Ցոյցի է թէ մօրիւ ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձրմեռը՝ որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (երիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութենէ եւ կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու սորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախսուին, եւ որոնց գործածութիւնը տուելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ թէր–Նէօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մօրիւ ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անաղուտ անարատութեամբ, եռանկիւնաձեւ չիչերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն եւ Բարիզի Իւնիօն ատ Ցապրիքան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլորնշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն եւ նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մօրիւ ձկան իւղը կը ծախսուի դեղագործներու եւ դեղավաճառներու քով։

EMULSION HOGG

Իբրեւ ոսկեայ տը co եւ սուս կը պարունակէ

Մէկ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 թիւ, Բասթիլիօն Բարիզ։ Մեծաքանակ կը ծախսուի Լաուար Ծանոթի քով, Եուսուֆեան խան, Պոլիս։ 17—30

ՃՈԳԵՁԱՐԺ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1820ԻՆ

ՊԷՐՆԱՐ ԷՍՔՈՖԻԷ ՈՐԴԻՐ

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԵՒ ԹՈՐԻՋ ԿԱՄՈՒ ՄԻՋ (ՖՐԱՆՍԱ.)

Սորագրեալս, լիովալ գործարանին Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, կը ծանուցանէ դեղավաճառներուն, դեղագործներուն, ապաճառավաճառներուն, սափրիչներուն, ոգելից ըմպելիք ծախողներուն, եւն. թէ կրնայ հայթայթել առաջնակարգ էսանսներ, նախնական նիւթեր, անմրցելի գիներով։ Պէրնար էսքոֆիէ տան տիեզերական համբաւը կընայ վստահութիւն ներշնչել յանախորդներուն։ ԱՇԻԼ ՊԱԶԷ

Թուրքիոյ ներկայացուցիչ, Եըլդրզ խան, թիւ 4, Պոլիս։

Կը ծախսուի Սուիպրոս եւ Ընկ. դեղավաճառ Թէրէպաշի, Թուսեան՝ Պահչէ Գարու, եւ բոլոր դեղագործներուն քով։

ՀԱՅԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱՅԳԸ ԷՔԲԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Ներսայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան շինծու գովեստներ կը կարդացուին։ Հայգը Էքբէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատանքը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութիւնը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը ընաւ ստամոքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Միա՛ օգտակար է հազի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուներու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ ղրուշ։ 19—80

ՖԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Միլվանիա	5308
Սաքսոնիա	18900	Բանիոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
ցամբանիա	12950	Բաւլա	2945
Սուէմանիա	8845	Բիրմա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Համպրիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբրա	218[illegible]
Ուլզանի	7269	Եէրցայրլի	16 1

Դիմել առ՝ ՀՈԼԻ և. ՍԻՆԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէքի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթա, Բարա Մուսթաֆա փաշայ։ 258

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE — NORTHERN ASSURANCE COMP

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ		ՆՈՐԹԱԼԸՐՆ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ	
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ	1800ԻՆ	ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ	1836ԻՆ
Դրամագլուխ	3,000,000 անգլ. ոսկի	Դրամագլուխ	3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գրամ	16,378,771 » »	Պահեստի գրամ	6,227,900 » »
1902ի հասոյթը	3,628,617 » »	1902ի հասոյթը	1,447,400 » »

Այս ընկերութիւնք հաւաքաբար իրենց ընծայած բարձրակ վստահութեան հակայ դրամագլխի եւ պահեստի գումարներու տեսակէտով հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններ կ'ընդունին չէնքերու, կարասեաց, վաճառքի եւայլն. ԽԻՍՏ ԴԻՐԱՄԱՏԶԵԼԻ ԳՆՈՎ ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԲԱՆ ՈՐԵՒԻՑԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

Վնասմունք արդարուեամբ, անմիջապէս եւ առատաձեռնութեամբ կը կատարուին

Մինչեւ հիմա հրդեհի վնասուց համար վճարուած գումար ԵՐԵՍՈՒՆ ԻՆՆՈՒԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ անգլիական ոսկին կ'անցնի

ՄԱՐԻԹԱՅՍ

MARITIME INSURANCE C° L^d

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 140,000

Այս ընկերութիւնն եւս չոգենաւերու եւ առագաստանաւերու մէջ բեռցուած ապրանքները եւ դրամադրարները ինչպէս նաեւ ամենարիք թղթատարով ղրկուած ինչքերը խիստ շահաւէտ եւ օգտակար պայմաններով կ'ապահովագրէ։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՆ, Գ. Ճ. ՍԵՐՈՒԵԱՆ.— Գալաթիա, Մէհմէտ Ալի Փաշա խան, թիւ 22

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեղերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցի խորտակուելն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	129,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագին եւ տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կոս Պոլսոյ մանանճիղին, Ազարեան խան, Վոյվոտա, Գալաթիա եւ Գալաթիոյ գործակալութեան, Էսկի Կէօմրի կ. խան, Բարափին մրայ։

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մանանճիղին Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 524

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՁՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ	ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
1899ի ապահովագրութեանց գումարը է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խնայն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագրիւր այլեւայլ կարգադրութիւններով, չոգենաւ սահկերով ու նաւատորմի պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվճարելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛չ է առաջարկութիւն չընար ապահովագրեալին անձնական անվճարելիութեան, մնացորդի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տալուն ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛չ է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները ինչ ոսկի յետոյ կրկին կը նորոգուին։	Ներկայ ապահովագրութեանց գումարը է 460,267,203 ֆր.։ Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։ Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարակիր չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՃԻՒՂ Ապահովագրութիւն վագոնները, չոգենաւերու մարմին ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուներն են ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԳԱՐՈՒՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Կ. Պոլիս Գալաթիա, Թահթապրան խան, Օսմ. Պանքային դիմացը։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիս և կը փափաքիս առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէ Սանոսի նման զգուեցուցիչ ջուրերուն գեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փորձացիր գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնու կան ալբիւրներէն Բասքիսեան դրամեամբ գտնուած յատակ ջուր մըն է և առ դիւրու կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԲԱԳՐԱՆ ուրիշ ոչ մի ինչ ոչ ալ ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը դրամատէ։ Առատն անոթի, ջուրի գնաւոր մը ՎԻԼԼԱԲԱԳՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդելուզելով երկու անգամին կէս առ կէսով, շատակեան է կատարելապէս մաքրուելու։ Գնդութիւն, գլխուցաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, հանանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաբագրան խմեն, կոպտութիւնէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախսուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։ 504

ԱՅՍ ԿԼԻՄԱՅԻ ՄԷՋ

Ընդհանուր վիշտեր կան որոնք այս աշխարհածանոթ դեղով կատարելապէս կը բժշկուին։

Շիշերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել պէտք է։

SCOTT'S EMULSION

Ջաղ, հարբուխ, և բոլոր որկորի և թոքի վիշտեր. ինչպէս թոքացաւ, և պրոնշիտ, շնչառութեան և կուրծքի երակներուն փորփոքումը և միւս տկարութիւն պատճառող անհանգստութիւններ անմիջապէս կը դադրին, և կը տկարացուին և վերջապէս կը բժշկուին։ Կամանեանաւոր ծիւրական ախտի նկատմամբ՝ առաջին նշանները տեսնուած ատեն, անմիջապէս առաջը կ'առնէ։ Եթէ ընտանիքի մը մէջ այսպիսի աղէտ մը կայ, պէտք է դեղարան մը դիմել և

ԸՆԴՕՀԱՆՈՒՐ ՌԵԳԼԷԴՐՈՒԹԻՒՆ

մը առնել։ Լաւագոյն թաղադրութիւնը այս աղէտը կը դադրեցնէ և տան մէջ ուրախութիւնը կը վերականգնէ։

Բոլոր դեղագործները և դեղավաճառները կը ծախեն։

19

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՉԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻԶՈՐԻ ՀՐԱՇԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

Անհնար. կը ցնցէ ուշանալ. դեղերը, նեղութիւնները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ արդիւնաւէտ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու որ առաջ կը բերեն անդուսա և ուրիշ դեղերու հետ խառն ասանդալներու։

Ամէն քարտիւ ՄԻՏԻ անուանը կը կրէ։

Ամէն դեղարաններ

A.

ԶԷՑԹՈՒՏՍ ԲԱԹԷՆԹ

ԻՆՔԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԷՏՕԴՍ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԱՃԱԳԻՐԸ՝ Ուղղուած Զէյրուսս Բաթենք Էնտ Լիֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. Կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս գոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԷՆՏ ՍԸՆ
Ալպէտճի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ Կայս. Պանքայի. դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Գալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնանճիղեր Սքիւտարի եւ Մանաստիրի մէջ։

ԵՌԱԹ

ՀԱՅԵԹԱՑԻՉ

ԲԱՐԶՐ. ԿԱԼԼԷՍԻ ՍԻՇԱՆԻՆ

Մեքենայի ամէնէն մեծ յանձնարարութիւնը որ եղած ըլլայ կառավարութեան մը, Ընկերութեան մը կամ անհատական Տան մը կողմէ, այն յանձնարարութիւնն է որ նոսթ Թիրբայթը Քրմբէնիի եղած ու Հնդկաստանի կառավարութեան յանձնուած է։ Երրորդ անգամ ըլլալով, Բրիտանական կառավարութիւնը 150 Մեթրինացի յանձնարարութիւն կուտայ նոսթ Թիրբայթը Քրմբէնիի, ինչ որ մինչեւ հիմա տրուած չէ Բնաւ։ Ասիկա անվիճելիօրէն ցոյց կուտայ թէ

նոսթ գրեթէ լաւագոյն մեքենան է։

Առեւտրի համար Գործակալ
ԷՏՈՒԱՐԴՍ ԷՆՏ ՍԸՆ
Պոլիս, Սալալէմնի խան, Մէյտանբէդ փողոց։ 26—52

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԵՒ ԸՆԿ.

ПРАВАВІН МАРКА ОРЕЛЪ ОРИГІНАЛЬНІЙ ОРЕЛЪ МОНОПОЛЪ

պատիւ ունին ծանուցանել իրենց յարգոյ յաճախորդաց թէ, վաճառատան բաղմաշան տեսակներու վրայ այս տարի ասելոցաւած են նաեւ առանձնակարգ լաստիկ կօշիկներու ճոխ մթերք մը, վերը ցուցուած մարքամով, որ յատակի ապահովութեան, տակաւորութեան եւ ժամանութեան տեսակէտով անմրցելի է։

Կը ծախսուի միմիայն մեծաքանակ, այսինքն մնաուկով։

Գաւառներէն՝ պայմաններու եւ գիներու մասին տեղեկութիւն ուզողները կրնան դիմել նամակով իրենց հասցէին

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Մարբուճնիար, թիւ 4—6

22—25

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՆԷՐԴԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐ

Ընդմէջ Հալի և Գլասկոյ եւ Օսթասի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Կոզ	1011	Մարմ	724	Բոզարթս	186
Ալէքթ	3607	Գենկս	2906	Կրոանս	1695	Մարէնկս	2273	Մարֆս	1113
Անճելս	1541	Գորս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Միքսս	1735
Արիոսզս	2371	Յիւս	4311	Հիտալկս	1581	Միքսաս	3557	Միվիս	1193
Գասանս	1822	Յօմնիս	937	Հինաս	3720	Միս	1057	Սբէրս	1200
Գորտոնիս	1264	Տուրս	2383	Հորատս	3600	Մանդէպլիս	1755	Քասս	1328
Գրաս	1076	Տրաքս	1713	Հուսկէլ	595	Մուրիսս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիւնս	841	Ֆինամս	504	Խակս	2354	Նէրս	1083	Թոքս	3827
Գրֆֆաս	4431	Խարս	2464	Խասնս	5540	Օրթս	4100	Թոլէտս	1470
Դէյրս	1671	Իլմորտաս	1520	Ձիւնս	1080	Օնսարթս	4036	Թորիաս	487
Գալիրաս	1837	Էրազս	1841	Ֆէլս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպենս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Ֆօլզինս	2307	Բալէրմս	1637	Վարս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Ֆոմնս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	349	Լէս	1083	Բրիարթս	2229	Վոլթերնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոս	2278	Բրնսլաս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիէնս	3060	Լիվիօրնս	1643	Բոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլորատս	4235	Կրանտս	1243	Լօրէնցս	3191	Բոմէս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։

Մորոէֆս շոգենաւը, նաւապետ Գօքսհոլ։

Ալէքբս շոգենաւը, նաւապետ Հիթ։

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի։

Գլիս շոգենաւը, նաւապետ Եընկ, Նոյեմբեր 13ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴԻԷՕՏ
Թիւ. 22—24, Գիւլիւք Միւսէթ խան, Գալաթիա 377

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարարաւան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գ. 4/17 Մէվլաստարով ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ֆաբրանէլ, Այնորոզ, Սէլանիկ, Իզմիր, Գիոս, Թարապլուսան, Գէրում, Եաֆա, Բոլդ-Յաֆա, Ազեր. սանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

Եր. 6/19 Օտեսսէ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։

Հր. 8/21 Մէթլէլին, Իզմիր, Բիրէ. Ազեքսանդրիա, ժամ, 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Կիր. 9/22 Բէէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրոու, Եիրասոն, Տրապիզոն, Բիղէ, Զա-Ջում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Գուրիլազ, Զառնա, Օսէսա ժամը 3ին յետ միջօրէ ի,

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԷՆ ԵՒ ՀԱՅՈՑԱԿԱՆ Ն. ԲԱԳԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԱՀԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐՔ

Նոյ. 1 18ին Միքնէրէի, Մարսիլիոյն,

ԵՐԵԿՈՒՇԱԲԹԻ

Նոյ. 19ին Մէնեսէրէի, Սամսոն, Տրապիզոն,
» 25ին Միսկրէի, ուղ. Մարսիլիա։

Յուրաքանչիւր Բարքի կամաւոր Ա—Բ՝ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 75 ֆրանք։ Տեղեկութիւնները կամաւորի Գալաթիոյ Թաք Հանի Գարաքէ Վ[illegible] 516 Ֆ. ԲԼԳՈՒ

ՅՐԼՏ. ԼԻՕՅԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող օրց

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Ադրիանան	10500	Իմպրէսէրն	3500
Ֆէլտրիան	10500	Ադրիատ.ան	3000
Լանքասդրիան	9000	Ազեքիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլմպիան	8000	Ասիէնան	2500
Ժորժիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գասդոնիան	8000	Ալպտրին	2500
Ֆրանֆիանան	8000	Էլէսիան	2000
Դալէրնիան	3700	Մինեա	900
Վալտանիան	3700	Գրանդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսաբ	80
Նասպիան	3500		

Ապրանքի ուղարկելն կը հոգնուի իրենց ապրանքի ստացագիրը փոխադրելու համար Գալաթիոյ մաքսատանը հանելու համար։ Բոլոր հրամանները պէտք է հասնիին 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ՝
ԷՅՎԱՐ ԼԻՕՅԱՆԻՆ
Գալաթիա, Քարաքեան խան
600 մաքսատան դիմաց

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի Գորսոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բամսէգ	3000	Թիպա	2500
Անաթա	3000	Նէրոնա	2400
Թէպրը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորս	3000	Բէրա	2250
Յարոս	3000	Մինեա	2000
Օսմանլի	3000	Դարբնի	1500
Մարիանա	2500	Եիլէտ	1500

Յարոս շոգենաւը, նաւապետ Նիլիէն, ամսոյս դէպ 25ին Լիվրբուլէն հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՈՒՒԹՈՆ և ԸՆԿ.
Ռեվիրու խան
ՀԷՔՄԱ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
134 21. Ճէյմս Սպրէք Լիվերպուլ։

Աւագագոյր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ